

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States. Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 260. — ŠTEV. 260.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 5, 1910. — SOBOTA, 5. LISTOPADA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Izgredi v Pittsburgu.

Krojaški štrajk v Chicagu se bo najbrže razširil tudi na New York, Philadelphijo in Cincinnati.

POLOŽAJ V CINCINNATI.

Kovinski polirerji in steklarski delavci upajo, da bodo štrajk kmalu končali.

Chicago, Ill., 4. nov. Predsednik chicagskega sveta od United Garment Makers of America je izjavil, da se bodo krojaški štrajk najbrže razširil tudi na mesta New York, Philadelphia in Cincinnati, ker se je izvedelo, da izdelujejo krojaške trdke v imenovanih mestih dela za čistiške tovarne. Odradila so se poizvedovanja in ako se to obistini, bode predsednik od National Council imenovan delavske zveze Thomas A. Rickert odredil generalni štrajk vseh krojaških delavcev v Chicagu, New Yorku, Philadelphiji in Cincinnati.

Dva tovarnarja sta se že udala zahtevam delavcev in dovolila skrajšati delavni čas. Voditelji štrajka in delavci so mnenja, da je to dobro znamenje in da se bode štrajk kmalu končal.

Delavski ultimatum v Cincinnati.

Cincinnati, Ohio, 4. nov. Krojaški delavci, ki so uposleni v 8 tovarnah, so priredili shod, na katerem so stavili tovarnarjem ultimatum in zahtevali od njih, da morajo ustaviti pošiljanje obleke v Chicagu, ker sicer bi delavci bili prisiljeni priti s štrajkom.

Izgredi v Pittsburgu.

Pittsburg, Pa., 4. nov. Mesarski pomočniki in izdelovalci klobas, ki se nahajajo na štrajku, so napadli delavce, ki so hoteli iti na delo, in vozniške, ki prevažajo mesne izdelke. Prišlo je do krvavih spopadov. Vozniki so se morali z vozovi vrniti nazaj v tovarne. Štrajkarji so lučali kamenje in opeko. Policija je aretvala voditelje. Eden delavec je bil precej poškodovan, ali so ga tovariši odnesli, predno se je moglo dognati njegovo ime.

Situacija pri štrajku kovinarjev in steklarjev.

Kovinski polirerji v New Yorku priakujejo, da bode njihov štrajk kmalu končan. Predsednik njihove zveze se je zdaj mudil v Philadelphiji, kjer so tudi polirerji štrajkali. Ker je štrajk v Philadelphiji končan, upajo delavci, da se to zgodi tudi v New Yorku, kakor hitro se vrne predsednik Daly, ki bode vodil nadaljna pogajanja z delodajalci.

Tudi steklarski delavci bodo morali že v ponedeljek stopiti v delo, ker so imela dosedanja pogajanja povoljen uspeh.

Velikanski hotel.

New York Central železnica bode na bloeku med Madison in Vanderbilt Ave. in med 43 in 44 cesto zgradila velikanski hotel: Arhitekt Bau-man je izdelal načrte. Poslopje bode imelo 20 nadstropij. J. M. Goldring, lastnik od Holland House, bode najemnik novega hotela.

Comstock in Ema Goldman.

Znani apostel vseh čednosti in kreposti Antonius Comstock je hotel v Labor Temple govoriti o svojih uspehih kot pravnostni apostel ali radikalni socialisti in anarhisti, med njimi Ema Goldman, so ga ugnali v kozji rog in mož se je zmužil iz dvorane.

Izvanredno cena voznja

s krasnim parnikom nemške proge GROSSER KURFUERST ki odpelje v Bremen dne 10. novembra

Ekspresni štrajk. Položaj še kritičen.

Organizacije vseh večjih mest so pripravljene na generalni štrajk.

ZADNJA POGAJANJA.

Ekspresni vozniki morajo imeti dovolilni list; to velja tudi za stavkokeze.

Situacija v ekspresnem štrajku je neizpremenjena in še vedno kritična, dasi ste dve trdki Gimbel Brothers in Monahan Express, Company priznali zahteve svojih uslužbencev. Tudi Pierce Express Company se pogaja z unijo. Ako velike ekspresne kompanije ne bodo priznale unije, potem bode gotovo izbruhnil generalni štrajk.

Včeraj je prišel v New York Daniel J. Tobin, predsednik od International Brotherhood of Teamsters. On bode še enkrat poskusil doseči poravnavo med ekspresnimi kompanijami in njihovimi uslužbenci.

Zborovanja.

Včeraj popoldne so se vršila zborovanja štrajkarjev, katerih se je udeležil tudi predsednik organizacijske zveze Tobin. Delavci zahtevajo, da se proglasi generalni štrajk. Vodstvo štrajka izjavlja, da je priznanje unije podlaga nadaljnim pogajanjem. Delavci zahtevajo hitri delavni dan, zvišanje plače in zopetno nameščenje vseh uslužbencev, ki sedaj štrajkajo.

Važna odredba.

Mesto je izdalo ordinanco, da morajo imeti ekspresni vozniki in vsi drugi vozniki, ki prevažajo tovore, poseben dovolilni list. Stavkokazi, ki zdaj nadomestujejo ekspresne voznike, nimajo takih dovolilnic, ali po tej ordinanci jih bodo morali imeti, sicer pa ne bodo smeli voziti po mestu. Župan Gaynor je odredil, da se preišče, ako se mestna ordinanca ni s kakoršno sodiščno razsodbo razveljavila. Ako se ni, potem bode policija dobila nalogo, da odpravi vse stavkokaze, ki nimajo prevoznih dovolil.

Kriza bode v teku 24 ur rešena. Vse je zdaj odvisno od pogajanj, katera bode vodil predsednik Tobin.

Boj s tatovi.

Med groerjem Nikolajem Himmerom na 1012 Brook Ave., Bronx, in tatom, ki se je bil priplazil v njegovo stanovanje, se je večeraj zjutraj bil boj na življenje in smrt. Tat je bil prišel v stanovanje skozi okno v kopalni sobi. Himmer se je zbudil in je tata prijel, ki pa se mu je hotel izvit iz rok. Dolgo sta se ravalala, predno se je bilo posrežilo tatu, da je potegnil neko orodje iz žepa, s katerim je udaril groerja po glavi. Vслед ropota so se tudi drugi stanovniki v hiši zbudili in tat je pustil svojo žrtev ležati na tleh in je po isti poti pobegnil, po kateri je bil prišel. Himmerova poškodba je zelo nevarna. Prepeljali so ga v bolnišnico. Tat je izginil brez sledu.

Denarje v staro domovino

na \$ 10.35	50 kren
na 20.50	100 kren
na 41.00	200 kren
na 102.50	500 kren
na 204.50	1000 kren
na 1020.00	5000 kren

Postarina je višota pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačajo c. k. poštni hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošliti je najprejše do \$25.00 v gotovini v priporočeno ali registrirano pismo, večje meške po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK SAKSER CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

V Philadelphiji se pripravljajo štrajk.

Uslužbenci poulične železnice v Philadelphiji so pripravljeno na boj.

OBLASTI V STRAHU.

Vodstvo poulične železnice noče izpolniti obljub, danih pri poravnavi zadnjega štrajka.

Philadelphia, 3. nov. — Uslužbenci pouličnih železnic so prišli v četrtki ponoči dva shoda, enega ob 8. uri zvečer, enega pa ob 1. uri ponoči. — Slednji je trajal do 6. ure zjutraj. Na obeh shodih se je pooblašilo eksekutivni komite od Amalgamated Association of the Street Car Workers takoj proglasiti štrajk, kadar se mu zdi to potrebno z ozirom na postopanje vodstva pouličnih železnic. Govorjenje in mišljenje delavcev kaže, da so odločeni priti nov boj za svoje pravice.

Vodstvo železnic je prezmilo besede.

Položaj med uslužbenci pouličnih železnic je postal kritičen, ker je vodstvo pouličnih železnic prelomito besedo, katero jim je bilo dano, ko so se sprijeli mirovni pogoji pri zadnjem štrajku. Vodstvo se brani dovoliti uslužbencem poprejšnje vožnje.

Chicagiški advokat Raymond Robins se je v imenu uslužbencev pogajal z John G. Voglerjem kot zastopnikom upraviteljstva pouličnih železnic ali vse sosedanje konference so bile brezuspešne. Ako se v teku prihodnjih 24 ur položaj ne spremeni, bode gotovo izbruhnil generalni štrajk.

Delavski voditelj aretovan.

Neudarna aretacija delavskega voditelja Pratta je duhove še bolj razburila. Pratt je bil obdožen, da je kršil hišni mir. Bil je izpuščen proti varščini in je na shodih nastopil kot govornik.

Policija je že pripravljena na štrajk in je že na več krajih otvorila nove policijske stražnice.

Generalni pravnik.

Edward R. O'Malley je kandidat republikanske stranke za generalnega pravnika. Zakaj kandiduje republikanska stranka tega moža? Kdo je kolektal \$40,000,000 na ostalih pristojbinah in davkih, delo, katerega štirje njegovih prednikov niso izvršili v desetih letih? Kdo je dvignil obtožbe proti nekemu bivšemu državnemu inženirju in pregledniku, ki je bil sleparil državo pri oddaji kontraktov za zgradbo cest? To je bil Edward R. O'Malley. Zasluga tega moža je tudi, da se je razkrilo postopanje pri nakupu in prodaji mleka. O'Malley je dokazal, da obstoji zveza med trgovci z mlekom, kateri je bil namen na eni strani pritiskati na farmerje, da morajo prodajati mleko skoraj za ceno, kolikor jih stane, na drugi strani pa je zveza prodajala mleko odjemalcem po najvišji ceni. Uspeh preiskave je bil, da je morala Consolidated Milk Exchange ustaviti svoje poslovanje v državi in ceno mleku je nato takoj padla za eden cent. Vse to je storil generalni državni pravnik Edward R. O'Malley.

Republikanska stranka je postavila Edwarda R. O'Malleya zopet kandidata za generalnega pravnika in na vas je, državljani, da ga zopet izvolite in mu pomagate, da bode mogel nadaljevati boj proti trustom.

Bratska zveza Knights of St. John & Malta razpuščena.

Državni zavarovalni superintendent Hotelkins je pri Supreme Court v New York County izposloval odločbo, s katero se ukazuje likvidacija bratske zveze Knights of St. John & Malta. Preiskava, ki se je vršila meseca junija, je pokazala, da društvo vsled notranjih prepisov in nezadostnih prispevkov ni bilo v stanju vsem plačilnim dolžnostim zadovoljiti. — Zveza je štela meseca junija 2153 članov in je izdala polic za \$2,319,000 medtem, ko je imela na razpolago denarja samo \$13,000. V plačilo je bilo zapadlo za \$50,000 smrtnine in zavarovalnine.

Homatije v Hondurasu. Uporni general.

Odstavljeni poveljnik na otoku Amapala se je uprl predsedniku republike Honduras.

SOVRAŽI AMERIKANCE.

Amerikanska topničarka "Princeton" leži pred Amapalo in bode v slučaju potrebe bombardirala mesto.

Tegucigalpa, Honduras, 3. nov. — Predsednik Davila je bil odstavljen generala Jose Valladaresa, poveljnika na otoku Amapala zaradi njegovega sovražnega nastopa proti inozemcem zlasti proti Amerikancem. Na njegovo mesto je bil imenovan general Calisto Carias. Valladares se je vrnil v torek na otok, da bi izročil svoje svojemu nasledniku, mesto tega pa je prevzel zopet poveljstvo na otoku in se brani zapustiti otok. Predsednik je pozval Valladaresa, da se uda, ali on je to odklonil in se pripravlja na hud odpor.

Vojno pravo v Hondurasu.

Vsled upora generala Valladaresa se je v Hondurasu proglasilo vojno pravo. Amerikanski konzul v Tegucigalpi je državni departament v Washingtonu o tem obvestil. Otok Amapala se nahaja v obsednem stanju. Uhod v pristanišče je zaprt.

Amerikanska topničarka "Princeton" leži pred mestom Amapala in bode takoj pričela mesto bombardirati, ako bi se v mestu primerili izgredi proti tujcem. General Valladares je velik sovražnik tujcev, zlasti Amerikancev. Svojemu psu je pridjal ime "Taft", da bi tako pokazal zaničevanje nasproti Amerikancem.

Intervencija Zjed. držav.

Predsednik Davila bode poslal svoje čete nasproti upornemu generalu ali njemu se bode težko posrežilo za ukrotiti, ker upornik razpolaga z dobro oboroženimi vojniki. Najbrže bodo morate Zjed. države intervenirati in napraviti red na otoku. Prijatelji prejšnjega predsednika republike Manuela Bonille zatrjujejo, da ta ni v nobeni zvezi z Valladaresom.

Linčanje v Texasu. Smrt na grmadi.

V Rock Springs je bil linčan Mehikane Antonio Rodriguez, ki je umoril ženo rancherja Hendersona.

LINČARJI SO NASKOČILI JETNIŠNICO.

Oblasti se dosedaj niso nobene osebe aretovala.

Rock Springs, Tex., 4. okt. — Dvajset leti stari Antonio Rodriguez iz Las Babas, Mehika, je bil večeraj ponoči linčan, ker je umoril Mrs. Lem Henderson, ženo uglednega rancherja. Po umoru je Rodriguez zbežal ali so ga vjeli in pripeljali v zapor. Aretovance je priznal, da je umoril ženo, ker je žujim v zaničljivem tonu govoril.

Zgorel na grmadi.

Ponoči je razjarjena množica naskočila jetnišnici, premagala jetniške paznike in odpeljala morilec na prosti kraj pred mestom, kjer se je zgradila grmada iz bicevja in vsjevja. V sredi je stal debel droz, na katerega je množica privezala Rodriguezu in nato je podžgala grmado. Mehikanece se je brez upora dal privezati na droz.

Njegovo truplo je popolnoma zgorelo in ni ostalo od njega drugega, kakor pepel. Linčarji so po storjenem dejanju se razkropili na vse strani. Oblasti niso dosedaj nikogar aretovala.

Za vsebino tujih ogasov ni odgovorno ni upravitništvo, ni uredništvo

Na slovanskem jugu. Strah pred vojno.

Črnogorski kralj Nikita obišče avstrijskega cesarja še tega meseca.

KMEČKO GIBANJE V BOSNI.

Turški konzulat za Bosno. — Poraz sarajevskega nadškofa Stadlerja.

Sofija, 4. nov. Bolgarski vojni minister bode zahteval naknadni kredit za utrdbe na južni in severni meji. To se bode zgodilo pod utisom rumunsko-turškega dogovora z ozirom na možnost vojne proti dvema nasprotnikom.

Črnogorski kralj pride na Dunaj.

Dunaj, 4. nov. Te dni je sprejel cesar v posebni avdienci avstrijskega poslanika v Črni gori, ki se je udeležil tudi carinskih in trgovinskih pogajanj. Obenem se je razmotrivalo vprašanje o obisku črnogorskega kralja na dunajskem dvorn. Termin za obisk se je določil v sredi meseca novembra. Kralj Nikita ostane na Dunaju le kratak čas, ker nato takoj odpotuje v Petrograd.

Kmečko gibanje v Bosni.

Zagreb, 4. nov. Kmečki upor v Bosni se še ni polegel. Kmetje so ubili nekega bega, v Agačih so zažgali mohamedanec veliko število senikov, v Prnjavoru pa nekemu posestniku vse zgradbe. V okraju Derwent je oblast oborožila mohamedanske posestnike, da se morejo braniti pred morebitnimi napadi. Okrožnega predstojnika v Tuzli so kmetje na potu napadli in se je rešil z begom v avtomobilu. Uporniki so sami Srbi.

Turški konzulat v Bosni.

Sarajevo, 4. nov. Turčija je tu ustanovila konzulat. Za generalnega konzula je imenovan Suad-bej. Zdalj imajo v Sarajevu konzule Nemčija, Francija, Anglija, Italija in Rusija.

Poraz dr. Stadlerja.

Sarajevski nadškof Stadler je v Rimu doživel popoln poraz. Papež je odklonil njegovo protifranciškansko gonjo v Bosni. Splošno se domneva, da je nadškof svojo ulogo je doigrjal in da se bode v kratkem umaknil iz svojega mesta.

JAMES THOMPSON.

Republikanski kandidat za Comptrolerja.

James Thompson, ki kandiduje na republikanskem ticketu za comptrolerja, je eden prvih trgovcev v Rensselaer County. On ima mnogo mlinov v Valley Falls ob Roos'ek Riveru, kakih 14 milj oddaljeno od Troy. On je zelo dobro znan v Rensselaer Co. in na glas kot dober in pošten trgovec.

On dozdaj ni opravljal kake javne službe, pač pa se je bavil s politikom v svojem County. Zavzemal je odlično mesto med zaupniki republikanske stranke v Rensselaer County in je voditelj republikanskega kluba v tem County. On hoče svojo pisarno voditi po trgovskem načinu in če odpravi politične metode, ki so bile zdaj v rabi. To bode, ako bo Thompson izvoljen od velike koristi za narod. Mi se že leta borimo proti političnim mašinam in se trudimo, da se uvede trgovska uprava pri vladi. Mi potrebujemo torej takih mož, ki se razumejo na trgovsko upravo in zato glasujemo na dan volitve za James Thompsona in za ves republikanski ticket.

Pretep na parniku.

Včeraj zjutraj je priplul v New York parnik "St. Andrew". Predno je prišel parnik v svoj doc, je nastal med mostvom na parniku pretep in neki krovski hlapce je bil hudo, poškodovan. Poškodovance je prišel tudi ob uro in denar, kolikor ga je imel. Glavni provzročitelj napada je pobegnil, kakor hitro se je parnik v docu ustavil.

Vesti iz inozemstva. Car v Potsdamu.

Francoski ministr. predsednik Briand je že sestavljal novo ministrstvo.

ZADNJI JEZUITI ZAPUSTE PORTUGAL.

Španska vlada je v večjih mestih in industrijalnih središčih pomnožila posadke.

Berolin, 4. nov. — Ruski car Nikolaj II. je danes dospel v Potsdam na obisk nemškega cesarja. Vse ceste od kolodvora do palače, kjer bode cesar stanoval, so bile po vojakih zastražene. Nemški listi povdarjajo, da bode carev obisk ugodno uplival na razmerje med obema državama in na evropski mir. Cesar Viljem bode kmalu vrnil obisk v Friedbergu na Hessenskem kjer je car gost svojega svaka, velikega vojvode Ernesta Ludovika.

Povodom carevega obiska prirede socialni demokrati shode, na katerih bodo protestovali proti obisku.

Novo francosko ministrstvo.

Paris, 4. nov. — Novo francosko ministrstvo je sledeče sestavljeno: Ministrski predsednik in notranji minister: Aristide Briand. Justični minister: Theodore Girard. Zunanji minister: Stephen Pichon. Vojni minister: Bruu. Minister marine: Bone de La Peyriere. Naučni minister: Maurice Faure. Finančni minister: Klotz. Trgovski minister: Jean Dupuy. Poljedeljski minist.: Maurice Raymond. Kolonijski minister: Morel. Delavski minister: Louis Laffere. Minister za javna dela, pošto in brezovaj: Puech.

Prihoda seja parlamenta bode 8. novembra in takrat bode novo ministrstvo podalo svojo izjavo.

Jezuiti zapuste Portugal.

Lisbona, 3. nov. — Petdeset jezuitov se je danes dopeljalo na Nizozemsko. Bili so to zadnji jezuiti, ki so bili izgnani.

Položaj v Španiji.

Madrid, 3. nov. — V zvezi zatrdvanju vlade, da vlada v deželi mir, se pomnožujejo garnizije v Barceloni, Saragassi, Sabadellu in drugih večjih mestih in industrijalnih krajih. Rezervniki so poklicani v aktivno službo.

Posadka v glavnem mestu se je pomnožila za 20,000 mož. Vlada pravi, da je rezervniki le za to poklicala v službo, ker hoče na srijan način obhajati spomin na bitko pri Melii. V resnici pa se vlada boji revolucije in hoče imeti vojaštvo pripravljeno, da lahko vsak upor v početku zaduši.

Papeški delegat za Canada.

London, 3. nov. — Msgr. Stagni, titularni škof v Aquili je imenovan papeški delegatom za Canada in se bode pričelom meseca decembra podal na svoje mesto.

Orkan v Italiji.

Rim, 3. nov. — Po celi Italiji je divjal hud vihar, ki je provzročil veliko škodo. Mnogo čolnov in jadrnic se je potopilo. V kolikor je dosedaj znano je 12 oseb utonilo. V Rimu je vihar razjeda poslopja za razstavo, ki se ima prihajno leto otvoriti. Sardinski pavilon se je podrl in podsl 12. delaveev. Štirje delavci so bili smrtnonevarno ranjeni.

Kitajski coñ.

Peking, 3. nov. — Prince-regent je izdal edikt, ki je oficijelne kroge osupnil. Edikt določa, da morajo v diplomatični službi stoječi kitajski uradniki, konzuli in konzularni agenti si takoj dati postrici cofe.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

Velike Blaznikove in družinske PRATIKE

ZA LETO 1911 razpošiljamo po 10 centov komad s poštino vred. Cena za 100 Pratik je \$5.00, za 50 Pratik pa \$2.75. Znesek naj se blagovoli pošiljati pri manjšem naročilu v poštinih znamkah, pri večjem pa po Postal Money Order ali čeku. SLOVENIO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Pratike je dobili tudi v podružnici FRANK SAKSER CO., 6104 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Iz Avstro-Ogrske. Preosnova kabineta.

Vladni listi naglašajo, da v sedanjih razmerah ne more biti govora o sestavi koalicijskega ministerstva.

SPRAVNA POGAJANJA V PRAGI

Bivši ogrski trgovinski minister Fr. Kossuth namerava zapustiti Ogrsko.

Praga, 4. nov. V vladnih krogih naglašajo, da bode ugoden izid sporazumnih pogajanj v Pragi nedvomno uplival tudi na državni zbor. Vendar pa v sedanjih razmerah ne more biti govora o rekonstrukciji kabineta in o sestavi koalicijskega ministerstva, ker manjkajo vsi potrebni predpogoji, zlasti pa, ker se morajo popred stranke v državnem zboru zjediniti na nek enoten program, predno se bode mislilo na preosnovo vlade. Državni zbor bode sklican sredi meseca novembra in bode ostal skupaj do Božiča.

Česko-nemška sprava pogajanja.

Praga, 4. nov. Nemci so zelo poparjeni, ker je neki oficijozni list prinesel vest, da bode vlada v slučaju, da se česko-nemška sprava pogajanja zopet razbijejo, in vsled tega česki deželni zbor ne bode mogel delovati, preklicata vse olajšave glede zemljišnega davka. Tak preklic bi posebno hudo zadela Nemce. Izjava vlade ima namen, vplivati na Nemce, da postanejo popustljivejši. Vlada se trudi, da bi dosegla česko-nemsko spravo, ker dokler se ta ne doseže, tudi ni misliti na plodonosno delovanje državnega zbora in českega deželnega zbora.

Kossuth se je naveličal Ogrske.

Praga, 4. nov. Praški list Union poroča, da ima Kossuth namen zapustiti Ogrsko in iti v Italijo k bratu. Baje ga tako razburja kritika p njegovem ministruvanju kot trgovinški minister.

VAŽNO.

Odkrijte se pred "Navy" tobakom.

Ko je Roosevelt poslal ameriškano bojno brodoge okolo sveta, vsi narodi so se odkrivali pred brodogem. Ravno tako se vsi narodi odkrivajo pred "Navy" tobakom, ki je najboljši dolgoznan ameriškanski tobak in se prodaja povsod po Zjed. državah. Mnogo naših bralcev kadi tobak že leta in leta in tem ni treba praviti, da je izvrsten za kajenje in za zvečenje. Ako ga kdo še ni kadal, naj ga kupi eden zavoj in prepričaj se bode, da je dober tobak. Poizkus bode vsakega prepričal, da je to najboljši tobak, katerega se more dobiti.

Kadite ali zvečite enkrat "Navy" tobak in vi boste razumeli zakaj je bil ta tobak skoraj pol stoletja najbolj popularni dolgoznan tobak v deželi. "Navy" tobak morete kupiti povsod.

Povodenj v Franciji.

Paris, 4. nov. V vseh krajih Francije so veliki nalivi. Reka Seine stransno hitro naraščala in v Parizu se že boje "nove povodenj". Iz vseh krajev dežele prihajajo vesti, da so reke praplayile obrežja.

GLAS NARODA

(Slovenian Daily)

Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President
TANKO PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Full year subscription: \$3.00
Six months: \$1.50
Three months: \$0.75
Single copy: 20c

GLAS NARODA ishaja vsak dan iz-
vzemlj nedelj in praznikov.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Published every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopis brez podpis in osebnosti se ne
smenijo.
Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
brevilice namani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljivam naredite ta na-
znanje.
GLAS NARODA
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Bogata dama, ki se je poročila s svojim šoferjem, se je ravnala po bedah svetega pisma: Ljubi svojega bližnjega.... Njen najbližji je bil šofer.

V Franciji se je v zadnjem letu rodilo več otrok, kakor pa je umrlo ljudi. V poprejšnjem letu je bilo narobe. Vprašanje je, kdo je postal bolj patriotičen, ali moške ali žene?

Predsednik illinoiskega državnega svetilnika James pravi, da se v Ameriki izdajajo zakoni v interesu advokatov, ne pa v interesu občinstva. Tudi nam se zdi tako.

Žena je umorila svoja dva otroka in nato tudi sebe usmrtila, ker se je njen mož z ozirom na njeno preteklost branil z njo skupaj živeti. Kateri sodnik bo razsodil, če je in v koliko je mož kriv dvojnega umora?

Henry Robert Anthony, mlad tat in vlomilec, je rekel, da se ne izplača krasti. Mladi mož bi bil moral postati trdni magnat.

Republikanski kandidat v državi Wisconsin se je zavezal, da se bo oženil, ako bo izvoljen gubernernem. Radevedni smo, kako bodo njegovi pravi prijatelji glasovali.

Neko dekle piše, da je več "ladies" v kuhinji, kakor pa v parlorju. Zato pa se gospodje tudi raje mude v kuhinji, kakor pa v parlorju.

Včasih so pesniki opevali blagodišče in vnovitve lase svojih izvotljiv, ali takrat se niso dame nosile kitajске lase in kostrunovo volno na glavah.

Leo Bloek je 90 let star in vendar je njegova žena še ljubosumna na njega. Kaj bi rekel Rabbi Akiba?

Portugalski finančni minister je rekel, da pomeni ustanovitev republike v Portugaliji konec korupcije, ki je vladala v monarhiji. Mi poznamo republike, v katerih je korupcija prav močno razvita.

Kralj Viktor Emanuel je obiskal otok Ischia, na katerem je razsajal vihar in napravil veliko škodo. Predlagamo to ne bode škodovalo, pa tudi ne koristilo. Kraljev obisk je blažev legon za prebivalstvo.

Mlada žena O'Brien je pobegnila s svojim šoferjem in se je z njim poročila, ali v treh dneh po poroki je tudi njega zapustila. Ali je taka žena vredna \$100,000, katere zahteva sedaj njen mož od svoje tašče zaradi udajanja?

Predsednik Taft je poslal šest članov svojega kabineta na volilno potovanje, samo Ballingerja si je pridržal doma. Predsednik je ravnal pametno, da je tega moža pridržal v Washingtonu, še bolje pa bi bil storil, ako bi ga bil poslal na pot.

Dr. Cook je šestkrat zrakoploven Wallmanu na njegovem neizvršeno letoletno potovanje preko oceana. Gliša v kup zrla.

Naša slabost.

Nismo se še zbudili iz dolgoletnega spanja, v katero smo zašli vsled lastne krivde. Hlapčevanje se nas je oprijelo tako, da se ga ne moremo otresti ni dandanes v stoletju individualne svobode. Hlapci smo bili in kakor hlapcem se nam še zdi tako življenje — prijetno. Naj nas le bi! Saj smo vajeni vse potrpeti, pa tudi največjo rano! Zdravnika ne potrebujemo! In oni, ki vahnijo nad nami valpeter bi, nas imenujejo ubogljivimi in potrpežljivimi ovcami.

Skazi stoletja smo bili izvrstni fantasi in smo le sanjali, a praktičnost ni bila za nas. Zato tudi jako dobro razumevamo svojo zgodovino v prošlosti in v sedanjosti: zakaj namreč nismo bili in nismo mi gospodari nad drugimi, temveč njihovi sužnji.

Kolikokrat smo imeli pred nosom priložnost, da se pokažemo kakor ljudje! Ali mi je nismo opazili, ker smo — spali. Še danes smo počasni, vsakomur prihajamo prepozno; še danes smo ljudje, ki čakamo od drugod pomoči in nimamo samozaupanja, nimamo prepričanja, da bi tudi sami, bez tuje pomoči, živeli bolje.

Naše oči gledajo na vse štiri strani in čakajo pomoči.

Ne znamo, da le mož, ki je v nas samih, nam more dati srečo, in da je

Kdo bode zmagal?

Malo časa nas še loči od volitev. Glasila posameznih strank ugibajo, preračunavajo in prorokujejo. Večina časnikov stoji na strani demokratskega kandidata in udriha po rooseveltizmu, vsled tega so tudi vse konjunktore in prorokovanja v smislu demokratskih želja. Celotno stave so ugodnejše za demokratskega kandidata Dixona, kakor pa za republikanskega kandidata Stimsona.

Preračunavanja se letos ne morejo lahko delati, ker se letošnje volitve ne morejo primerjati z volitvami poprejšnjih let. Pri letošnjih volitvah sodelujejo tako različni elementi in čimtelji, da je vsako prorokovanje nemogoče. V poprejšnjih volitvah niso odločevali tarif, draginja, rooseveltizem in tammnyzem, vsaj ne v toliki meri, kakor sedaj. In vrh tega niso bili volitve nikdar popred tako apatični, kakor so danes, kar nam priča slabo registriranje v mestih in na deželi.

Gotovega se dandanes ničesar ne ve o izidu volitev in kdor prorokuje, samo ugiba in nori sebe in volilce in čitatelje. Pri unogh rodih želja misel o zmagi. Kdor nima osebnega interesa in kdor ni vsled strasti ali sovraštva zaslepljen, mora stvar resno in pametno presojati in priti do zaključka, da je stvar še nedoločena in da je treba počakati.

Leta 1902 se je bila dosegla najmočnejša večina za demokratskega kandidata v New Yorku. Znašala je 122,683 glasov. Ta večina je znašala 58.65 odstotkov celega votuma. Na podlagi letošnjega registriranja in pri enakem pluralitnem razmerju bi Dix dosegel letos 129,195 glasov, ali tudi ta večina bi ne pripomogla Dixu do zmage, ako bi Stimson zunaj mesta New Yorka ne dobil več glasov, kakor jih je Hughes pred dvema letoma, ko se je moral boriti proti svojim lastnim pristajem. Dix more zmagati le slučajno, da potegne demokratski plaz, kar je sicer mogoče, ali ne tako sigurno, kakor si nekateri domisljajajo.

Spreobrnjenje.

Francoski ministrijski predsednik je iz socialističnega Savla se spreobrnil v konservativnega Pavla. Dejstvo so močnejša kakor pa teorije. Njegovi bivši pristajši mu očitajo reneštvo, ali po krivem. Oni so bili svojčasno-ponosni na to, da je eden njihovih pristajsev prišel na krmilo vlade meščanske republike in ne kak socialistične države. Briand je bil odgovoren nasproti tej republiki in ne nasproti svoji stranki, ki še dandanes reprezentira le majhen del narodnega zastopstva in tudi majhen del naroda samega.

Ako je Briand zdaj odstopil, da se je iznebil ekstremnih elementov in da se mu omogoče sestaviti novo ministertvo, ki bo se strinjalo z njegovo konservativno politiko, je to le posledica njegovih dejanj. Briand ostane še vedno radikalec, ali on ne postane revolucionar. Njegov radikalizem se je bolj obnesel, kakor pa ekstremnost onih fanatičnih teoretikov, ki mislijo, da bodo čez noč na razvalinah starega družabnega reda postavili nov družaben red. To se je njihovim prednikom leta 1793 ni posrečilo, dasi so na tisoče ljudi pomorili. Iz zemlje, katero je napojila kri, je vzrasla reakcija.

Naša slabost.

Nismo se še zbudili iz dolgoletnega spanja, v katero smo zašli vsled lastne krivde. Hlapčevanje se nas je oprijelo tako, da se ga ne moremo otresti ni dandanes v stoletju individualne svobode. Hlapci smo bili in kakor hlapcem se nam še zdi tako življenje — prijetno. Naj nas le bi! Saj smo vajeni vse potrpeti, pa tudi največjo rano! Zdravnika ne potrebujemo! In oni, ki vahnijo nad nami valpeter bi, nas imenujejo ubogljivimi in potrpežljivimi ovcami.

Skazi stoletja smo bili izvrstni fantasi in smo le sanjali, a praktičnost ni bila za nas. Zato tudi jako dobro razumevamo svojo zgodovino v prošlosti in v sedanjosti: zakaj namreč nismo bili in nismo mi gospodari nad drugimi, temveč njihovi sužnji.

Kolikokrat smo imeli pred nosom priložnost, da se pokažemo kakor ljudje! Ali mi je nismo opazili, ker smo — spali. Še danes smo počasni, vsakomur prihajamo prepozno; še danes smo ljudje, ki čakamo od drugod pomoči in nimamo samozaupanja, nimamo prepričanja, da bi tudi sami, bez tuje pomoči, živeli bolje.

Naše oči gledajo na vse štiri strani in čakajo pomoči.

Ne znamo, da le mož, ki je v nas samih, nam more dati srečo, in da je

vsaka druga pomoč le — varanje. Morali bi vendar vedeti, da tuji porabljaljo srečo za-se in nikakor ne za nas!

Kakor si mora pomagati vsak pojedinca sam in delati, če hoče svoje telo očistiti proti vsem bolestim, tako mora tudi naša celota sama delati, ako hoče svoj organizem okrepiti proti vsakemu sovražnikovu navalu. Zato se mi zdi otročje, da se dva ali trije člani tega organizma puntajo med seboj, ko obema in iz iste strani preti enaka nevarnost pogina! — Otročje se mi zdi to, ker samo otroci vidijo le par korakov okoli sebe, dočim bi ti člani morali gledati na vse druge člene, na ves organizem! Tak člani so naše stranske stranke. Uveljavil se je prepovor: kjer sta dva Slovence, snujejo se — tri stranke.

Kar je pa najboljšo neumno, je to, da vedno kažemo s prstom na pogubni nenek nesloge skozi vso našo žalostno zgodovino! Vsi smo prepričani o tem; zakaj pa ne delujemo v tej smeri? Zares smo majhni, prav majhni, naš pogled ne dosega velike daljave. Prepričamo se med seboj, tožakamo na krivice, ki jih dobivamo od samih sebe in od drugih, sklicujemo se na napisane pravice, ki nam pripadajo, ali ne mislimo trezno in ne delamo načrtov, kako bi popravili vse to.

Nikdo nas ne more izpametovati, pa ni največji sovražnik! Brezskrbno ležimo v njegovem strupenem naročju in vsprejemamo njegove darove, ki so le vabe na truku.

Ne vidimo zakladov, ki jih krije naša domovina, in ne poznamo krastov bodj same zemlje, bodj morja; z eno besedo: nišmo dozorili, da bi hranili in obrestovali svoj kapital.

Mi še spimo, a ko nas je dregnil kak tuje, ki se je vgnezdil v našem sosedstvu ter sili še v naše posestvo, menčamo si oči, pogledamo, zazdehamo parkrat in spet — spimo. Tuje pa dela nemoteno naprej!

Nikdar ne bomo na boljem, dokler bode eden delal, drugi pa, ne le da mu ne pomaga, temveč mu ovira delo, metajoč mu polena pod noge. Ne tako! Vsi brez izjeme bi morali skupno delovati za probno našega naroda, ker tu gre za naš obstanek! To bi morali imeti na umu vsaj vsi naši voditelji in puščati na strani vse vsakdanje malenkosti, ki so — žal — največje delovale v dosedanjem življenju. Oseba je začasna — narod pa ostaja skozi stoletja in stoletja!

Skupno delajmo, zaupajmo samo v sebe in okoliščajmo se z naravnim kapitalom, pa bomo gotovo z uspehom odbijali sovražnika in mu prečrtavali vsak njegov za nas nevarni in smrtonosni načrt.

Ljubljana leta 1821.

Leto 1821 je bilo za Ljubljano znamenito, ker se je vršil takrat v njenih zidovih znameniti kongres treh vladarjev, ki so se posvetovali o vojnih homatijah in mirovinih pogojih, ter zabavali Ljubljance s svojimi navadami in razvadami. Oči cele Evrope so bile tedaj obrnjene na skromno našo prestolico in zato ni manjkalo potopisov in krajepisov, ki so radovednemu svetu predstavljali našo Ljubljano. — Charles Nodier, urednik vladnega lista, ki je izhajal za Napoleonove Ilirije v Ljubljani, in pisatelj zgodovinskega romana "Ivan Sbogar", ki se godi v naših krajih, jo je opisal tako-le:

"Ljubljana, glavno mesto Kranjske, ki se zdi na njo ozira cela Evropa, leži v stari vindiški Iliriji ter je spadala od nekad med njena najimenitnejša mesta. Starodavni narodi so trdili, da jo je sezidal Jason, imenovali jo so Aemona; Avstrijci jo zovemo Laibach, Italijani Lubiana, domačini pa Lublan. Ta različna imena ina tudi reka Lublan, ki deli mesto po vsej daljavi na dva skoraj enaka dela. Ta dva dela sklepajo trije mostovi, znameniti zavoljo mnogih svetnikov in drugih svetih podob, ki se okoli njih zbira zmeraj mnogo ljudstva. V Ljubljani je kakih 20,000 ljudi; narodni jezik je ilirsko-vindiški ter se le malo loči od hrvaškega in pravga istrskega; ali tu so le redki, ki ne znajo tudi nemški, ali pa italijanski, ali pa novogrški, ali pa umejo vse te jezike skupaj. Francozje so bili dolgo tukaj in so tudi svoj jezik precej razširili. Tako je tu vzgoja sploh mnogo jezična, in najpriprostejši mešan ima za nauke elementov, ki bi jih zastojali iskali na mnogih akademijah, ker razum teh jezikov in raznih slovanskih narečij je znanje latinškega in starogrškega tu med vsemi stanovmi bolj razširjeno, nego pri nas med višjimi stanovmi.

Ljubljanske ceste so široke, dobro delane in posebno čiste. Več javnih poslopij, ki so sicer priprosto, ali prav prijetno zidana, bode zanimalo popotnike; z veseljem bode tudi pogledal bogato delno knjižnico.

Kranjci so visoki, krepki, nekoliko

priprongjeni in krotkega, plemenitega obraza; ženske slove zavoljo posebno čiste kože in krepke barve, ki se prelepo izgublja do najnežnejših stopinj. Ljubijo šip, ples, igre (gledališče itd.). In njih narodna obleka je neznanu prijetna. Kar se tiče moralnih lastnosti tega naroda, ni mogoče najti popolnejšega. Kranjce je trezen, pobožen, gostoljuben, zmeren v vsem; zato ga imajo vzhodni ilirski narod, čeprav jih je pretekel v izobrazbenosti, za zabitega. Zgodovina tega naroda ne spominja nobenega upanja, nobene politične nevihte, celo nobenega poudhodnega nerada. Da, ljudje, ki žive že mnogo let v Ljubljani, se ne morejo spomniti, da bi kdaj slišali o kakem hudodelstvu. Domači jezik še imena nima za nekatera hudodelstva, ki so pri nas (na Francoskem) čisto navadna. L. 1812 je minulo 51 let, odkar so bili zadnjega obglavili. Kakšno orodje za to potrebno, ni nihče vedel.

Ljubljana stoji tako, da je zmeraj v zvezi s tremi velikimi mesti. Ta mesta so: Dunaj in Benetke, kamor je samo šestdeset ur, in pa Carigrad (Konstantinopol), ki je sicer dalje, kamor se pa vendar vedno in mnogo trži. Bliznja ilirska mesta so: Postojna (Nodier piše Adelsberg), Cerkljica, sloveča zavoljo cerkniškega jezera, ki imajo v enem letu v njem opraviti ribiči, lovič in žanjice; Idrija, imenitna zavoljo rudnikov; Kranj, čigar lega nas spominja na najlepše kraje v Švici; lepi Trst, ki se s svojimi palačami kosa z Genovom, v središnjih časih pa se je s svojo kupčijo kosal z najbogatejšimi pristaniki cele Evrope; vesela Gorica, ki mimo nje teče prijetna Soča, in ki so jo poznali že stari pesniki; v nekoli daljavi močijo njena rodovitna polja valovi reke Trnava, ki jih je opeval Virgil. Ta zemlja je polna slavni in prav prijetnih spominov, povsod se ti zdi, da stojita pred teboj Kastor in Poluks, ki sta se prva vozila po Savi; Jason, ki je dobil zlato ovono rano in zidal mesta, koder je hodil; Japix, ki je prvi dajal postave, Diomed, prvi kralj v Trstu, in Antenor, ki je šel še dalje, ter na breževih Brente sezidal učeno Padovo, in slednjie: Od skale, ki je nekdanj nosila zidove Epidavra do zgodovinskih imenitnih planin Paserjanskih je videla ta zemlja leteti slavo francoskih vojakov.

Ljubljano varuje grad, ki je sezidan na prijetnem, prav lepo obranjenem griču. Ves kraj ima mnogo bukovih in smrekovih gozdov. Tricetr milj od mesta teče Sava; znana je pravljica, da so tu Argonavti najprej spustili ladjo v valove.

Ni je zemlje na svetu, ki bi imela toliko naravnih zakladov, kolikor Kranjska. Vse naše misli presega bogastvo vsakršne vrste žužkov in rastlin, kakor jih popisujeta flora in fauna Carniola, dve prav dobri knjigi, ki pa v njih pogrešamo mnoge nove najdbe. Tukajšnje listice in medvedji slove v kupčiji zavoljo svojih lepih kož; gozdi in močvirja imajo dosti divjačine, rib potocih in jezernic je v Ljubljani na trgu dovolj. V reki, ki teče skozi mesto, bode največje rabe v Evropi in morebiti na celem svetu; dolgi so po deset do petnajst palec. Ti raki in pa neka na suhem živeča želva so posebno cenjena jed pri narodnih veseljah.

Letniki starodavne sladkosnednosti pripovedujejo, da je Lukul polje dobival iz Ilirije, in "lumieho iliriche" so še zdaj pravi oblake benških in neapolitanskih sladkosnedžev.

Narava je Kranjce dobro obdarila, prijetnostim, potrti in umetnosti pa se izogibljejo. Ko so prišle sem francoske armade, morali so skoro vse pohištvo pripeljati od drugod; večina nam navadnega pohištva je bila Kranjcem vezana. Za okras svojih izb imajo lepo pobeležene stene, kvečjemu se najde na njih italijanska slikarija; na steno se namreč dne platno z izrezano podobo in po njem se barva s čopičem. Iger, ki se z njimi na Francoskem kratkočasijo društva, ne poznajo, mi šele smo jih naučili nekoliko hazardnih iger, čeprav so bile bližnjim Benetkam že več stoletij znane vse oblike društvenega življenja.

Izprehajališča okoli Ljubljane niso posebna in zavoljo prijetnosti cele okolice tudi niso potrebna. Leopoldruh s krasnimi gozdi je le četrt ure od mesta; Šiška, Krakovo, prijetna okolica pri Božjem grobu, lepe bukve pri Bokalch, vsi ti kraji so kras okolice in najlepša pribežališča.

To neznano mesto je v vrsti učnih mest že davno veljavno; naravnost: Scopolij, Panzer, Fabricino in Pakull (Paikull) so se tu rodili; naše dni je tu živel baron Zoiss, eden največjih rudoznanecev, pravtako tudi učeni Peznagier, ki je prestavil več grških pesnikov, Vodnik, Adelnuk, vindiško - ilirski Johnson in Graentz, jako učen jezikoslovec, tudi doktor Jenniker, ki je v tem oddaljenem kotu v svojih mladih letih pretekel napredke zdravništva, in pa poblehni Kalister, zdaj bibliotekar

v Ljubljani, ki pa s svojim znanjem zasluži dostojnejše mesto. Jaz mi želim uspeh, ki ga najde na Nemškem vselej učnost brez sleparije."

Tako torej je slove naše mesto in naša domovina pred devetdesetimi leti, takšen krasen glas je šel o njej po svetu. Z izrazi najvišjega priznanja in občudovanja govori sloveči francoski pisatelj o intelektualni in moralni lastnosti našega naroda, in Kranjsko slika kot obljubljeno deželo, ali Indijo Koromandijo glede bogastva in obilnosti. Kako je danes vse drugače! Bajonetov brez števila in torba svineca so strazile še pred par tedni ljubljanske revolucionarje, dežela je revna in izmognana, nemški listi pišejo samo o "črni" Kranjski. Kdo je kriv, da smo srečno prijadrali na ta slavni cilj? Kar pa piše Nodier o preteklosti naših krajev, spada marsikaj v deželo poboznih legend, ki jim pobožni bralce veruje, ali pa tudi ne.

"Maxima cura".

Papež Pij je že večkrat s svojimi eneklikami iznenadil vso javnost. Čim je zasel papeško stolico, mu je bila prva skrb, da s svojo enekliko zoper moderniste dene na uzdo svobodoljubne duhovnike. Pij X. pa nas je presenetil z boromejsko enekliko, ki je provzročila toliko viharja.

Najnovejša senzacija iz Vatikana pa je znani dekret "Maxima cura". S tem papeževim dekretom je odvzeta župnikom vsa politična neodvisnost. Na temelju tega dekreta morejo škofje odjemati župnikom vse župniške pravice, ako na primer delujejo ali kandidirajo za kako politično stranko, ki slučajno škofu ni prijazna. Po tem dekretu so župniki izročeni svojim škofom na milost in nemilost.

Doslej so bili župniki v političnem pogledu neodvisni od svojih škofov. Ta najnovejši dekret pa zahteva od župnikov brezmejno pokorščino nasproti svojim škofom. Ta pokorščina ni omejena na nobeno polje, razteza se marveč na vse; na politično delovanje župnikov in na podeljevanje svojih zakramentov. — Ako župnik ni zadovoljen, more apelirati, ali apelacijo rešuje — škof sam! Potemtakem je škof eventuelno storil župniku krivico, more se župnik pritožiti, ali škof sam rešuje pritožbo proti svoji lastni krivici!

Povsem jasno je, da je temu papeževemu dekretu namen, da udusi sleherni svobodni dih med nižjo duhovščino.

Po nekod je na primer duhovščine, ki se upira politični vsemožnosti jezuitov. Tem duhovnikom se je hotelo zaviti vrat. Ti morajo izgubiti vso politično svobodo!

Po tem dekretu župniki ne bodo več svobodni državljani, ki bi mogli po svojem poštemem spoznanju in prepričanju delati za svoj narod in svojo domovino!

Ali rečeni papežev dekret je tudi v nasprotju z mnogimi državnimi zakoni. Vse moderne države so izdale zakone, ki jim je namen, da varujejo politično svobodo in posebno volilno svobodo.

Sleherni državljani v vsaki svobodni državi imajo neoporečno pravico voliti in pripadati politični stranki, ki se strinja z njegovimi nazori in njegovim uverjenjem. Pravico ima tudi, da kandidira na podlagi gotovega programa. Tej svobodni svobodnih državljani v svobodnih državah napravljajo papežev dekret konec glede župnikov. Papežev dekret enostavno proglašja one zakone ničnimi za en del državljansko.

Prvo praktično uporabo smo že doživeli te dni: napravil jo je madjarski škof Parvy. Ta je suspendiral kar dva duhovnika, člana madjarske vladne (delavne) stranke. Ali ogrska vlada je storila odločne korake v obrambo politične svobode državljanih svobode katoliškega stanu. Tako bode postopale gotovo tudi druge vlade, ker jim nikakor ne more ugajati, da bi se enemu delu državljanih od tretjega faktorja jemale pravice, ki jih država daje in jamči vsem svojim državljanom.

Poročila od vseh strani javljajo, da je papežev dekret "Maxima cura" izzval veliko nevoljo med prizadeto duhovščino samo. — Kako ne?! Nobenega dvoma ni, da bode sledilo mnogo incidentov, ki ne bodo ljubijam, ki so koncepturali ta dekret.

Tudi vatikanskega državne tajnika Mery del Valu ne izostane izkustvo, da struna, ki se jo prevé napenja, rada — počí!

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

Za Zedinjene države Severne Amerike
Sedež: Forest City, Pa.
Incorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pensylvaniji

ODBORNIKI:
Predsednik: ALOJZIJ ZAVREL, P. O. Box 685, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 51, Mineral, Kan.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTIR, 1134 E. 80th Street, Cleveland, Ohio
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADEBORNICI:
MARTIN GERČMAN, predsednik, Box 583, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
JOS. HUCENELI, starjši, II. nadzornik, Box 591, Forest City, Pa.
FRANK ŠUNK, III. nadzornik, 50 Mill Street Luzerne, Pa.

POROTNI IN PRIKUPNI ODROB:
PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odpora, Weir, Kan.
JOS PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 95, Willock, Pa.
IVAN TORNIC, II. porotnik, P. O. Box 522, Forest City, Pa.

Dopis naj se pošilja I. tajniku: IVAN TELBAN, E. B. F., Forest City, Pa.

D.štveno glasilo je "GLAS NARODA".

ZA BOŽIČ in NOVO LETO

pošiljajo Slovenci kaj radi

DARILA svojcem v staro domovino in iz Zedinjenih držav zgolj gotov denar; to pa NAJBOLJE, NAJCENEJE in NAJHITREJE preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y. 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, OHIO.

Hamburg-American Line.

Washington, 1. okt. V vladnih krogih se gotovi, da bode predsednik Taft predložil v prihodnjem zasedanju kongresa revolucionarne zakonske presnove. On hoče vse postarje prvega in drugega razreda postaviti pod prepise za civilne službenice in vse carinske in davčne prejemnike stalno namestiti. Ako se to zgodi, potem bode odpravil patronage poslanec. Predsednik Taft je prepričan, da bo s svojimi načrti prodrl, ker ga bodo tudi demokrati podpirali. Nadalje namerava predsednik predlagati zvišanje poštnih pristojbine za magazine in znižanje iste za navadna pisma. Poština za navadna pisma se zniža na enden cent.

REPARJI SO GA VRGLI V VODO.
George Schwader se je ponóci vračal na svoje stanovanje na 845 E. 155. cesta. Na mostu čez Harlem River so ga srečali trije črneji in ga vprašali, koliko da je ura, ali predno je on še kaj odgovoril, ga je eden udaril, da se je zgrudil na tla, na kar so mu odvezli ves denar, \$5, in ga vrgli v vodo. Sreča je bila, da se je vjel za neki čoln in kričal na pomoč. John Cosgrove, ki je bil v bližini v službi, ga je slišal in rešil iz vode. Schwader je bil vesled zaobljene poškolbe tako slab, da se ni mogel sam rešiti v čoln.

Listnica uredništva.
Nekaterim rojakom v Milwaukee, Wis., ki nas zbadajo zaradi tega, ker prinašamo oglase za republikansko stranko državi New York, izjavljamo, da moramo oglase sprejemati in prinašati tudi tekste k tem oglašom.

Naše stališče nasproti delavstvu smo pa že tolikrat pojasnili v našem listu, da mora biti že vsakemu znano. Smer lista se ne sme in ne more soditi po oglaših.

— Cenjenim rojakom v državi Minnesota naznanjamo, da jih v kratkem obišče naš zastopnik g. Jakob Škerjanec, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za naš list in knjige. Ker je dotičnik vsega zaupanja vreden, ga rojakom najtopleje priporočamo.

OPOMIN.
Tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo na hrani in stanu, da se mi v 14 dneh javijo; če ne, sem primoran vse objaviti s polnim imenom in rojstnim krajem in vseh slovenskih časopisih.

Peter Gorup, Loupex, Pa. (4-5-11)

Kje je IVAN SMUK? Pred 2 leti sem dobil od njega zadnje pismo iz Jerome, Ariz. Seznan sem, da je bil pred par meseci v Arizoni. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali se mi pa naj sam javi, ker mu imam nekaj zelo važnega poročati. — John Pechavar, 28 Cedar St., Tam. 5, Calumet, Mich. (3-7-11)

Isšem FRANKA STRANCAR, doma iz vasi Lokavec pri Ajdovščini na Primorskem; potem JOSIPA KOGEL iz Spodnje Joterje na Notranjskem, ter IVANA KREBEC iz Seheri na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za koga izmed teh, naj mi naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Aloysius Hlad, 5436 Harrison St., Pittsburg, Pa. (4-5-11)

NAZNANILNO.
Cenjenim rojakom naznanjam, da sem se preselil iz Crosby v Lyman Run, Pa., kjer potrebujem 40 mož za delati drva. Plačam od klatre \$1.25. Drvarji lahko zaslužijo od \$2.50 do \$3.00 na dan.

Louis Kraitz, R. F. D. No. 1, Box 108 A, Galton, Pa. (3-7-11)

Varečnost in skopost.

Čestokrat se zgodi na svetu, da zamenjavajo ljudje varečnost s skopostjo. Nekateri francoski pisatelji je dejali: Moder in reden mož devlje denar v svojo glavo, toda skrbno se čuva, da mu denar ne pride v srec. To se pravi: Z razumom in z vsjo skrbnostjo moramo štediti in zbirati gnotna sredstva za poznejša leta in za svoje potomce, ali to štedenje nam ne sme postati strast, ki ne privoščiti najbližjimi prav ničesar.

Predvsem je potrebno, da gospodinja natančno ve, kakšne dohodka in kakšne stroške bode imela. Žena mora imeti vedno pred očmi, koliko ima vsak mesec ali vsak teden denarja na razpolago, ter ne sme nalagati z razpisnostjo in ničemernostjo možu nepotrebnih skrbi.

Pravilna in redna razdelitev mesečnih stroškov je prepotrebna podlaga zakonskega mira in vsakega ugodnega življenja. Živi, kakor moreš, a ne, kakor bi rada, ter pomni, da živiš predvsem za svojo rodbino, ne pa za vnanji svet! Vsakemu razumnemu človeku je vsakega ljubeča v skromnih razmerah živeča rodbina, kakor pa obitelj, ki živi v razkožju, a o kateri ve vsakdo, da tiči globoko v dolgovih.

Zato naj bi vplivale žene tudi na svoje možje, da so v vsakem oziru skromni. Omilite naj bi jim dom, da bi ne zabajali v gostilne, kjer se čestokrat zapije ves tedenski zaslužek. Bridka resnica je, da je po mnogih krajih še vedno alkohol vladar med slovenskimi delavci, kmeki in tudi gospodi, dasi ne moremo tajiti, da je v tem oziru že dokaj boljše, kakor je bilo pred leti. Naloga slovenskih žen naj bi bila, da odvrčajo možje od pijačevanja! Saj alkohol ubraja človeku zdravje in denar. Pri današnji dragotini pa že pri najmanjši lahkomiselnosti lahko stroški prekorajajo dohodek, in potem se začne življenje na dolg, ki vodi v propast in uniči srečo tolikih rodbin.

Če torej imamo velikega premoženja ali velike plače, kupaj vedno le najpotrebnejše in plačaj vse sproti! Na upanje jemlji pač le v najskrajnejši sili. Nič ni hujšega, kakor plačevati dolgov, ki silno hitro rastejo. Ne pripravljaj celih gostij, nego kuhaj skromno, a okusno in skrbno, če so tvoji dohodki tudi skromni.

Nikakor pa ne sme gospodinja skopariti pri hrani, ki bodi priprosta, toda zadostna in tečna. Mož in žena delata, torej morata tudi jesti; otroci rastejo, zato takisto potrebujejo dobro pripravljene hrane. Tudi naj gospodinja ne zabi poslov, ki so ves dan na nogah in pri delu!

Neumestna je tudi varečnost v kulturnem oziru, ter je nesopametna žena, ki si nikdar ne privoščiti nikakega razvedrila, nego dela kakor tovarna živina, dokler slednje ne omaga. Kakor telo, potrebuje tudi duša svoje hrane.

Varečnost obstoja torej v tem, da znamo prav in pametno razdeljevati dohodka, ki z njimi lahko razpolagamo in ne v stiskanju teh dohodkov, katere bi morda devlali na stran te s tem brezpotnosti kratili vsako ugodnost svojih družin.

Najbolj varni pa moramo biti s časom. Benjamin Franklin je rekel: Bolite bolj varni s časom, nego s katerokoli drugo stvarjo, ker čas je blago, iz katerega je narejeno življenje.

Ivanica.

Pismo iz Francije.

Dijon, Burgundsko, 12. oktobra '10.

I.

Napačni nazori o Francozih. — Gospodarska in demarna velenost Francije. — Nemci in Francoz. — Zakaj ne uživajo Nemci nikjer pri sosedih simpatij?

Redki so Slovenci, ki bi se bili dosedaj obširneje bavili s Francijo in z nje zanimivimi razmerami. Smelo trdim, da smo Slovenci o tej lepi in bogati evropski državi prav slabo, če se popolnoma napačno orientiramo. Neke ser bral, da francoski kmet strada. Moli, ki v francoski provinčiji živim in o tem ničesar znanega, pač pa je moje prepričanje, da je francoski kmet najbogatejši izmed vseh kmetov Evrope. Naša vošba o Franciji je v toliko napačna, ker po oni številno neznani kliki, ki je v vsu francoske vlade, kaj radi obojamo vse Francoze kot tiste, jih smatramo kot narod bogatajev in lahkomislov. Temu nasproti tudi konstatovano, da na svojih potovanjih širom Evrope nisem našel nikjer toliko starih očanov in babic 80 do 99 let, kakor v francoski provinčiji Burgundsko. Nadalje lahko omenim, da niso tudi cerkve tako prazne, kakor se piše. Francija je kljub svoji skrajno brezvestni vladi še danes raj Evrope in bi bila še v veliko večji meri, ako bi ji načelovata vestna in počtarna vlada. Za sedanjost in za

dogledno bodočnost pa je in ostane Francija bankir celnega sveta. Francija je rezervirani kapitalist Evrope, ni nikjer dolžnik. Je edina država, koje dolg se je v poslednjih letih zmanjšal. Francosko bogastvo ima svoj temelj v francoskem poljedelstvu in v francoski štedljivosti. Francoski zapraviljivec, za kakršnega velja pri nas, temveč varčuje in nalaga svoj denar v hranilnicah. Produktivnost Francije sicer nadkriljuje druge države, ki pa drugače delajo za njo ostajajo. Po statistiki postane skoro vsak Francoski v poznejši možki dobi posestnik kakne nepremičnine. Brez oziroma na to nepremakljivo imetje ostane Francija vsled svojega nezmernega premoženja imetja na prvem mestu med kapitalističnimi državami. Poprečneje shranjevanje v nogavice "has de laine" je nadomeščeno v sodernih dobah s hranilničnimi knjižicami in vrednostnimi papirji. V hranilnicah je vloženo šest milijard frankov — na posameznika približno 400 frankov. — V tukajšnjih vrednostnih papirjih, izmed kojih je na prvem mestu tridostna renta, leži 26 milijard, od kojih pripada 22 milijard malobogoban, imajočim 10 do 20 tisoč premoženja. Vrlo priljubljene so loterijske obdajice mesta Pariza in "Credito foncier" (zemljski kredit), znašajoč 7 milijard, 18 milijard je v obdajicah in akcijah tukajšnjih železnice. Tajina dolžnje Franciji nad 50 milijard. To ogromno imetje, h kojejve se pridružuje inkaso francoske državne banke, ki znaša pet in pol milijard frankov — nasprotno in pol milijarde pri avstro-ogorski banki!!! — ima sevedatrali velikansko politično vrednost in je močno mednarodno orožje.

Mahuimo z gospodarskega polja zopet drugam.

Postavimo neko kritično paralelo med Nemci in Francoski, kulturno danes najjačšima narodoma na evropski celini. Že od začetka srednjega veka je vladal izrazit antagonizem med germanskim in romanskim plemenom. Romani so se čutili kulturno močnejše, Nemci so bili obsojeni povsod in v koncu 13. stoletja je nastala poslovice: "Teutonici nullius inieci". Med Italijani in Nemci se je vsled bojev cesarske dobe vzgledal sad in sovravnost. "Und koemuten deutsche Leute das heilige Land gewinnen, die Welschen lassen sie so sehr, den Heiden geoumen sie 's viel er'". Tako sem čital v knjigi Fridanika. Trubadurji niso vedeli o Nemcih dosti dobrega povedati. "Narod Nemcev" tako pravi Petr-de la Caravanne "močem ljubiti, niti se z njimi družiti, kajti sree me boli od njih cvileuza". Izredni kulturni razvoj Italije v dobi renesance je šele prav utrdil dogmo o oemskem "barbarstvu". Vendar pa tudi takrat ni manjkalo ljudi, ki so objektivno presojali stanje nemške kulture v srednjem veku. Tako je pisal Silvio Piccolomini leta 1458: "Odkritično rečeno, ni dežeje v Evropi, ki bi imela boljša in prijaznejša mesta kakor Nemci". V istem smislu piše tudi Francoski Pierre de Foissard in celo Machiavelli hvali nemška mesta. Ali v celoti je veljala Nemčija kot domovina barbarov in italijanski humanisti so si z njimi marsikako Sulo dovolili. 17. stoletja je prešlo kulturno vodstvo in Italijanov na Francosce, ali za presojanje Nemčije v inozemstvu ni bil to nikak preobrat k boljsemu; o starih navadah nemških dvorov, o njih sušni etiki, njih brezkončni pojednani so francoski pisatelji cela poglavja napisali.

Napeloma velja stavek, da noben narod ne ljubi drugega; to je nekaka posledica boja za obstanek. So pa o kolisišne, ki ublažujejo to naravno konkurenčno zavist naravno. Prvo o kolisišne nahajamo v pomanjkanju tekmovanja; narodi, ki so oddaljeni, ki nimajo spornih točk, ki si nikdar niso bili mejaši, narodi, ki imajo skupne interese ter enake prijatelje in sovražnike navadno med seboj simpatizirajo.

Nemčija od leta 1870. ni nikjer posebno priljubljena. V Evropi ima največ protivnikov; toda Nemčija je močna, velika in vsled tega grozeča. To se mi dozleva kot glavni vzrok nje obsojenosti. Konkurenca življenjskih interesov med Nemčijo in Anglijo je neustajljiva, Anglija enatruje Nemce kot tekmovalce in tako nastane na obeh straneh nek ljuboosumnost. — Kakor pa mogoče drevo na daleč zasenčuje okolico, tako vzbujajo Nemci, edino po voji velikosti in moči, strah slabšev.

Ker pa je Nemčija domovina izrazite avtoritete, dežela mogočev organizacije, torične neprekosljive vojaške sile, stoji Nemci v nasprotju k frazama, ki gibljejo politični svet izven časa francoske revolucije. — Južni in zapadni Nemci veljajo kot "simpatični" — kot okretnjši, vselejše, ki jim je bilo treba, da se v Francoski provinčiji Burgundsko. Nadalje lahko omenim, da niso tudi cerkve tako prazne, kakor se piše. Francija je kljub svoji skrajno brezvestni vladi še danes raj Evrope in bi bila še v veliko večji meri, ako bi ji načelovata vestna in počtarna vlada. Za sedanjost in za

rov, celo noben germanski narod ne ljubi drugega. V nasprotju z Nemci je Francoski bolj priljubljen; močnejši v obliki in v obvevanju; bolj sprejmljiv za novotarije.

II.

V carstvu vzduha: Francija prednjači na polju aeronavtik. — Pariški nadkof blagoslovlja aeroplan v Juvisy. — Sveti Elija, patron zrakovplovcev. — Četrtilijonska nagrada aviatikom od mesta Pariza! — Varstvene naprave aviatikov za slaba poudca. — Francoska vlada uporabi aeroplane za poštni promet v afriških kolonijah

Gotovo je, da je že od najstarejših časov razvoj narodov odvisen od razvoja prometnih sredstev, posebno plošbe. Najnovejše prometno sredstvo pa je aeroplan. Aeroplan zamorecne zadovoljiti največje moderniste, kaor tudi najsentimentalnejše poetične duše. Poleteti v višave, in mirno plavati v carstvu vzduha v tihini ki jo prekinja samo ropot motorja, je veliko bolj poetično kot potovanje po suhem in po morju.

Bil sem dne 1. septembra t. l. v Parizu, kar zagledam v večernih izdajih pariških dnevnikov novice, da se ima drugi dan slovesno blagosloviti aeroplan v Juvisy v pariški okolici. Poletel sem drugi dan s prvim jutranjim vlakom v Juvisy ter se čudno čudil, videč, kako je pariški nadkof Amette v dolgih obredih blagoslovil aeroplan. Zrakoplovec imajo tudi že svojega "patrona" in ta je sveti Elija. Šetel sem solnecnega septemberskega dne po sijajnih pariških boulevardih in prišel na prostran trg Saint-Sulpice. Tu sem zagledal v knjigarnah knjižico z naslovom: Saint-Elie, patron des aviateurs (Sveti Elija, patron aviatikov). Torej so zrakovplovci srečno dobili svojega zaščitnika.

Na patronat aviatikov bi prav za prav imel večje Daidalos, ki je po izpričanju grške mitologije letal na krilih, ki si jih je sam izgotovil ter bil torej resničen aviatik. Bil je potomec kraljeve rodu Eretridejev, in tak umetnik v izdelovanju lesa, so ga n njegove sohe bile kakor žive. Svojega učeka Taloa je vzgojil v velikega umetnika, kakor pa je postal ljubosumen na svojo učena in ga vrgel z Akropole. Osvojen od aeropaga je pobegnil iz Aten na Kreta h kralju Minonu, kjer je postavil labirint za Minotaura in plešče za Ariadno. Daidal bi bil mogel ostati na Kreti do svoje smrti, ali glej — cherechez la femme — Daidala je privedla k aviatiki ženska, Pasifata, žega kralja Minoa, je bila ekscentrična dama, hotela se je poigravati z bikom, ali četveronožec ni imel razumevanja za kaprice kraljice. Tu se je kraljica zaupno obrnila na Daidala za svet. Genijalni Daidal ji je res ustregel, izgotovil ji je iz lesa votlo kravo, ki se je prenikala in izgledala kakor živa; kraljica se je v njo skrila. Kralj Minos pa se je vsled tega razsrdil na Daidala ter ga dal vreči v ječo. Tu je Daidal s svojim sinom Ikarom izgotovil uretna krila ter ubežal s svojim sinom s Kreta. Letela sta k Italiji; Ikaros je pri tem padel v morje, ker se je preveč približal solncu. Daidalos pa srečno prispel v Italijo, kjer je daroval krila v božjem hramu na čast Apolonu. —

Bil sem meseca avgusta nazvoč pri velikih letalnih tekmah pri Nancyju ter koncem septembra pri Dijonu. Bilo je vrlo zanimivo zasledovati vise, ki jih je vabudil ta Circuit de l'Est, ki se v obče smatra za novo etapo v razvoju mehaničnega letanja. Poleg največjega optimizma odnevali so tudi več ali manj pesimištni glasovi in trezni razsodki. Izraženo je bilo celo mnenje, da postane aeroplan vir svetovnega mira, odstrani granice med deželami in narodi ter jih še bolj zbliža kakor železnice in parobrodi ter prežene svetovne vojne. Ali provzroči aeroplan res tak dožej? Kdo zna? Doselej vidimo ravno nasprotno. V Franciji je dokazal Circuit premoč v carstvu vzduha nad nemškimi sosedmi, zvišala se je francoska samozavest, izbruhnilo je navdušenje in glasno se je izražala misel o plačilu za leto 1870, ki se probuja pri vsaki priložnosti in pri vsakem kraku iz iztrganih dveh provinčij. Ker se je izkazalo, da je aeroplan vrlo sposoben za vojne svrhe, gradi francosko vojno ministstvo silen aviatički zbor — 90 aeroplanov — torej cela vojna v zraku! Nečujna je bila seveda silno razburjena, nemšk pritisk, ki se je prej norčeval iz "ikarske vročice" Francosov, je enoglasno pozival vlado, da izkusa doseči to, kar je Nemčija zamudila v aviatiki, polagajoč velike upe v Zeppelinove zračne ladje, ki so že toliko katastrof doživle. Nemška vlada se ne da dolgo drezati; poleg tega tudi druge države uzrlično kupujejo aeroplane in puste svoje častnike vzbujati v aviatiki, tako da v najkrajšem času nastane vseobče oboževanje v zraku! Nemška slava Zeppelinovih zrakovplovcev pa je s francoski aeroplanji pokopana najbrže za vedno. Pomisliti moramo, da je do

sledj še vsaka Zeppelinova ladja žalostno kovača! Ali sam tak Zeppelinov kološ pa stane pot milijona mark! Vzemimo nasproti tega lahak, gibčen aeroplan, ki v pariški tovarni aeroplanov ne stane več kakor 6000 — 8000 frankov! Torej cenejši kakor kakih šestdeset avtomobil.

Spopad dveh neprijateljskih armad v zraku bo menda še za dalje časa prepričeval bujni fantaziji, ali v pozivelovalni službi morejo aeroplani dočeti lepe uspehe, morejo se izkazati tudi kot napadalno sredstvo proti pehoti, utrlbam in ladjevju. Vrše se v tej smeri že zanimivi poskusi z metanjem treskavin iz višave na gotove predmete. Svoje "kulturno" poslanstvo pa začne aeroplan izvrševati, ko postane vseobče prometno sredstvo, ali o tej možnosti bah pesimisti dvojnjo, ki intajo pri tem v prednost, da jim za sedaj nič ne more dokazati nasprotno. Pesimistom se more samo dokazati kako ogromen napredek je učinila aviatika v tako kratki dobi. Stari ljudje so se krohotali navdušenju najših, ko je Santos Dumont leta 1906. napravil prvi polet na evropski celini. Bil je to seveda majhji skok v zrak, trajajoč komaj par minut, in oddaljenost med 50—100 metrov in komaj 2 metra nad zemljo. Ali glej čudo! par let pozneje, ko se je število aeroplanov v Franciji postotero, so se jeli vršiti poleti na nekoliko sto metrov visokosti ter je bil dosežen prvi kilometer v zraku! Častno darilo 50.000 frankov, koje je razpisal francoski niceen Archelaos na kilometer polet v zraku, je bila mogočeva vzpodbuda za aviatike in prvi je izvel ta polet Farnan početkom leta 1908. Nato je prispel na Francosko Amerikane Wilbur Wright, ki je presenetil francoske aviatike s svojimi uprav čudežnimi poleti nad avoerskim poljem, kjer je naposled premeril 120 kilometrov, prebivši v zraku nad dve uri. Ti uspehi so jeli zanimati tudi pesimiste, ki so jih pa vedno le proglaševali za gole eksperimente. Vzlie temu, da so aeroplani takoj splošnooslo dosegi 60 km. na uro, so niso aviatiki znali v bran postaviti tudi najslabšim vetrovom; razum nekidi večjih poletov Farnanovih in Blieriotovih so letali samo v aeroplanu, da bi mogli poleteti in pristati na ugodnem teritoriju, in visokosti 15 metrov nad zemljo je bilo že nekaj nedočajnega. Pri tem so nosili aeroplani samo ploveca, razum redkih poizkusov z enim sopotnikom. Ali že leta 1909. je pokazalo veliko mednarodno tekmovanje "Grand semaine de Champagne", da se morejo aviatiki boriti tudi z dosti silnim vetrovom; v juliju je preletel Blieriot prvi kanal La Manche, Paulhan je letel iz Douai v Arras, grof Lambert se je dital "eteli nad Parizom ter obkrožil Eifflov stolp in koncem minulega leta sta Latlam v Evropi in Paulhan v Californiji dosežla prvi kilometer visokosti. Danes pa ima Blieriot že nekoliko naslednikov, proizvajal se je polet nepretrganoma pet ur, možno je celo trdit, da ob normalnih razmerah zamore aviatiki tako dolgo letati, dokler mu zadošča zalega bencina; rekord visokosti čez Simpson čini 2780 metrov, bliza se torej že tretjemu kilometru nad zemljo! in koncu se je pričujoval tudi že polet s petinju potniki torej skupno s šestimi osebami! Ta presenljivo nagli razvoj se gotovo mahoma ne ustavi; razum da se morda vpljači njegov tempo. Letosnji "Circuit de l'Est", v kojem se je preletelo 800 km v sestero etapah, se smatra v obče na novo ero v razvoju aviatike. Kaj prinese prihodnje leto? Circuit je bila priljubljena pariškega lista "Matin", ki je za to tekmo razpisal nagrado sto tisoč frankov, a konkurenčni list "Journal" pa je takoj po njegovem uspehu razpisal dvakrat toliko: dvesto tisoč frankov za mednarodni okrožni polet z etapami Pariz — Berolin — Bruselj — London — Pariz; mesto Pariz pa je koncem septembra tek. leta razpisalo nagrado četrtilijona frankov za okrožni polet po vseh Franciji z etapami: Pariz — Bordeaux — Toulouse — Marseille — Lyon — Dijon — Pariz. "Nervus rerum" je torej v izobilju in do tako velikih poletov že optavilčje današnje stanje aviatike. Kaj bi bili rekli skeptiki, ako bi se bil n. pr. leta 1908. kdo drznil izraziti podobne načrte za bližajočo bodočnost? Morda je malokdo verjel v tako nagel napredek! Pesimistom: so danes protifragmenti že iztrgani iz rok, pridržali so si samo še enega; nesreče, koje se dograjajo v aeronavtik. V resnici, aviatika je zahtevala že mnogo človeških žrtv in bil bi čudlež, ako bi iznajdba, ki je bila tisočletja neizpolnjiv san človeštva, že v svojih potojih se izkazala brez žrtv, kojih v ostalem mnogo več zahteva alpška turistik. S človeško krvjo se odkupuje mnogo nezmatneje stvari kot je obvladanje carstva vzduha! Ampak tudi na varnost aviatika se misli v zabujem času. Pariška "Ligue Nationale Aeronautique" je razpisala nagrade za najboljšo napravo, ki bi varovala aviatika pri naglem padcu, in da prečlaga n. pr. angleški pisatelj Kipling pnevmatično obležo, pred-

sednik L. A. N. pa proučuje nekakšno elastično zibelj. Ispouneje pa vsokakor, da so najbrže bili proizvedeni dnuzi poskusi, preduho se je mislilo na varstvene naprave!

Skeptiki se seveda ne dajo še popolnoma razorožiti, dokler se aeroplani v resnici ne bomo posluževali v javnem prometu. Ampak preseučerjeja so dan za dnem večja; francoska vlada je že naročila aeroplane, s kojih ponudjo misli na Alžirskem mestu poštno zvezo preko daljnih ptičev, kar bo za francoske kolonije v Afriki ogromnega pomena v Londonu se pa angleška vlada pravkar peča s projektom poslužiti se aeroplanov kot poštno prometno sredstvo. One, ki ne verjejo v bodočnost aeroplanov, lahko opozorimo na daljši razvoj, težje pa je z ljudmi, ki že zalaj vidijo ozračje nopoljanju z aeroplani ter pri tem razspredajo filozofične razprave ter vprašujejo, bo li prispela aviatika k sreči človeštva? Pokazujejo na vrtočglavo gonjo današnjega življenja in prestrašeni se vprašujejo, kako bo, ko bo človeštvo začelo po zraku letati?

Kje je moja sestra URSULA KOEJAN? Meseca septembra letos je prišla v Zidjujone države in ne vem, kje se je nastanila. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nalajda, da mi naznani, za kar bodem zelo hvaležen. Jaz sem pošiljal denar za vožnji listek. — Frak Koejan, 4700 Humboldt St., Denver, Colo. (2-5-11)

THE LACKAWANNA.

Najpripravnija železnica za potnike namenjene v Evropo in Ameriko. V neposredni bližini transatlantskih parnikov. Prevos potnikov in priljage zelo pe cenl.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo. Direktna pot v Scranton in premogovne okraje. Med New Yorkom in Buffalo vosi vsaki dan v vsakej smeri po pet vlakov: Med New Yorkom, Chicagom in zapadno vsaki dan trije vlakji. Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet. Med lokalnimi točkami v rirobehi in pripraven promet.

Nadaljne informacije glede vožnj nih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri

George A. Collon, glavni potniški agent 90 West Street, New York.

POZOR rojakil

Edor kapelj, ki je bil v Evropi in Ameriki, je direktor v stari kraj in župan v ovrhu. Pitate danes po omab.

BERGANČE, WIDETICH & CO., 1622 Arapahoe St., Denver, Colorado

POZIV!

Vse one, ki mi dolgujejo znatne svote denarja na hrani in stanovanju pozivljvam, da mi v najkrajšem času denar povrnejo, kajti potrebujem denar, ker nameram kupiti svoje lastno posestvo.

Prosim, da svoje dolžnost izpounejo, ker drugače bodem iskal ta denar v stari domovini potom sodnije. Čakal sem dovolj dolgo, a zastojni, jaz sem se moral za ceate traditi istim potom kot vi drugi.

Frank Umek, Conemaugh, Pa., Box 632. (3x2d)

ISČE SORODNIKE.

S parnikom "Oceanic" je dospel dne 26. okt. neki Slovence imenom Fran Zupančič, namenjen v Cleveland, O. Na parniku je pa po nesreči izgubil denar in tako dospel v luko brez denarnih sredstev, vsled česar je v naselniška oblast zadržala na otoku. Omenjeni ima v Clevalandu 2 sestri, jedna se sedaj piše Jožefa Peterlin, katerih naslova pa ne ve, in juna ne more nazniti, oziroma zaprositi za potrebni denar, \$25. Kdor bi vedel za naslov njegovih sester je vljudno naprosen, da jih o tem obvesti, da mu pomagajo čim prej rešiti, sicer ga bode naselniška oblast vrnila nazaj v domovino.

Frank Saksler Co. 82 Cortlandt St., New York City.

EXPLANATION—MATTER IN ITALICS IS NEW STATE OF NEW YORK, OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE, ALBANY, JULY 25, 1910.—Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York, notice is hereby given that the following proposed amendment to section seven of article six of the Constitution of the State of New York is to be submitted to the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

AMENDMENT NUMBER ONE.

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly, Proposing an amendment to section seven of article six of the Constitution, in relation to the election of judges of the court of appeals and judges of the supreme court.

Section seven of article six of the Constitution is amended to read as follows: § 7. The court of appeals is constituted as follows: It shall consist of the chief justice and associate judges as follows: The chief justice shall be elected by the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

EXPLANATION—MATTER IN ITALICS IS NEW STATE OF NEW YORK, OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE, ALBANY, JULY 25, 1910.—Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York, notice is hereby given that the following proposed amendment to section seven of article six of the Constitution of the State of New York is to be submitted to the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

AMENDMENT NUMBER TWO.

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly, Proposing an amendment to section seven of article six of the Constitution, in relation to the election of judges of the court of appeals and judges of the supreme court.

Section seven of article six of the Constitution is amended to read as follows: § 7. The court of appeals is constituted as follows: It shall consist of the chief justice and associate judges as follows: The chief justice shall be elected by the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

EXPLANATION—MATTER IN ITALICS IS NEW STATE OF NEW YORK, OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE, ALBANY, JULY 25, 1910.—Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York, notice is hereby given that the following proposed amendment to section eight of article seven of the Constitution of the State of New York is to be submitted to the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

AMENDMENT NUMBER THREE.

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly, Proposing an amendment to section eight of article seven of the Constitution, in relation to the election of judges of the court of appeals and judges of the supreme court.

Section eight of article seven of the Constitution is amended to read as follows: § 8. The court of appeals is constituted as follows: It shall consist of the chief justice and associate judges as follows: The chief justice shall be elected by the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

EXPLANATION—MATTER IN ITALICS IS NEW STATE OF NEW YORK, OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE, ALBANY, JULY 25, 1910.—Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York, notice is hereby given that the following proposed amendment to section eight of article seven of the Constitution of the State of New York is to be submitted to the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

AMENDMENT NUMBER FOUR.

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly, Proposing an amendment to section eight of article seven of the Constitution, in relation to the election of judges of the court of appeals and judges of the supreme court.

Section eight of article seven of the Constitution is amended to read as follows: § 8. The court of appeals is constituted as follows: It shall consist of the chief justice and associate judges as follows: The chief justice shall be elected by the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

EXPLANATION—MATTER IN ITALICS IS NEW STATE OF NEW YORK, OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE, ALBANY, JULY 25, 1910.—Pursuant to the provisions of section one of article fourteen of the Constitution of the State of New York, notice is hereby given that the following proposed amendment to section eight of article seven of the Constitution of the State of New York is to be submitted to the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

AMENDMENT NUMBER FIVE.

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly, Proposing an amendment to section eight of article seven of the Constitution, in relation to the election of judges of the court of appeals and judges of the supreme court.

Section eight of article seven of the Constitution is amended to read as follows: § 8. The court of appeals is constituted as follows: It shall consist of the chief justice and associate judges as follows: The chief justice shall be elected by the electors of the State at the next general election in this State to be held on the eighth day of November, nineteen hundred and ten. SAMUEL S. KOENIG, Secretary of State.

O gospodu, ki je bil Tončko pobožal.

Spisal Ivan Cankar.

I.

Pokazala j največo glavo skozi du-
vi in njena velike oči z nemirnim, m-
rščastim pogledom so se ozirle po pro-
strani, svetli sobi; nato je prišlo še
malo, upoginjeno, drobno telese, o-
grajeno v dolgo, sivo ruto in zaprla
je oprezno duri za sabo. Tako se je
prilhotapila v gostilnico, kakor da
bi se bala, da bi kdo neudoma ne
zavpil nad njo ter jo sunil na cesto.

Izvedla je izpod rute življenje ter
iztegnila nalaino roko; zakaj v kotu
je stal natakar z belo servito na rami,
in Tončka je čutila na obrazu njegov
strogi pogled.

Noben gost se ni ozrl na njeno iz-
tegnjeno roko; postala je pred vsako
mizo komaj za hip, da bi se gost ne
razjezil, če bi stala pred njim v luk-
njski, dolgi ruti, umazana in bera-
ška. Žal bi ji bilo in zajokala bi za-
mal, če bi se kdo razjezil nad njo, ker
je spoštovala te gosposke ljudi in jo
je izpreletelo slahko od črea, če se je
kdo ozrl na njo. Jedli so in pili, kolik-
or se jim je hotelo, in natakar, ki se
je tresla pred njim, se jim je gjo-
boko poklanjal.

Sla je mimo, od mize do mize; gost
za gostom je narahlo stresel z glavo.
Nekateri so bač večerjali in se niti
ozrli niso od polnega, dišavega kro-
znika; malo so pomignili z očesom in
Tončka je slahkale. Ves čas so ji re-
šali v lice natakarkjevi strogi pogledi
in zato je hodila še bolj upoginjena in
je gledala v tla.

Za mizo poleg peči, natakarkju na-
uproti, je sedel mlad in zelo lep gos-
pod; malo bolj je bil, imel je majh-
ne, rujave brke in bele, gosposke ro-
ke. Kakor je stopila pred njegovo mi-
zo, je pogledal na njo ter se je za-
smejal.

"No, kaj imaš, pokaži!"

Tončka je zaradela; srnjo jo je bilo,
da bi si zakrila obraz. Vedela je nat-
anko, da takih užigalce, kakor jih
ona prodaja, ne rabi noben slovek
na svetu in da imajo že tako vsi ljud-
je užigalce. Poletji je bilo drugače;
prodajala je evetice in dasi so bile
te evetice bolj podobne pisaneznim
plevelu in niso prav nič dišale, so bile
uzadnje yendarle evetice in celo le-
pe, če jih je pogledal kdo od daleč,
samo po strani prečo mize. In srnjo
jo je bilo, da je stala pred njo tako
beraška in grla. Ni se zasmejal zato,
kakor da bi ga veselilo, da stoji pred
njo, temveč zato, ker hodi okoli in
prodaja užigalce, ki jih nerabi noben
človek na svetu. Če bi bila prišla v
dolgi ruti suknji s kožuhovim ovrat-
nikom, v rokavicah, v majhnih čevlji-
čkah s rdečimi pentljami, lepo počesa-
na, tako da bi padali svetli kodri glo-
boško dol na rame in na čelo izpod
rme kočnice — nasmejal bi se vse
drugače in poklenil bi se morda.

Pokazala mu je užigalce in vzeli
si je škafijo. Ali ob enem jo je pri-
jel zadržano, zmizlo roko in z drugo
roko ji je pogladil mokre lase s čela
in jo pobožal po licih, po podbradku;
njegova roka je bila mehka in topla.

Začutilo se je okoli nje, izpreletelo
jo je nekaj neizmerno sladkega, ne-
znane, nerazumljivega od čela, od
vrata dol po vsem telesu do nog in
navzgor in po rokah, po ramenih in
pred makrini očmi se je meglilo in
čutilo. Pobožal jo je bil z dlanjo in
potem je obrnil roko in jo je tako po-
bosdal še enkrat, spet po licu dol in po
podbradku in še po drugem licu;
kdaj je bila roka kakor od žameta.

Spravil je užigalce in ji dal dese-
tino, nato je vzel z mize žanjilo ter
jo ji podaril. Sla je in ko je bila pri
durih, si ni upala, da bi se ozrla na-
raj in noge so ji trpetale kakor ta-
krat, ko je bila bolna in so se hiše
šahale pred njo, če je stopila na ce-
sto.

Pred gostilno ji je padla izpod ru-
te škafija užigalce in dolg človek v
dolgi, rujavi suknji, ki je prišel mi-
no, je škafijo pobral in jo vtaknil v
korenjo.

Tončka je stopala preko ceste in
blatna, snežena brozga, ki se je razli-
hala od trotoarja do trotoarja, ji je
šahajala in sturgane žizme, tako da je
hodila kakor bosa po mrzli vodi. Ali
slo ji je prijetno in toplo in govorila
je na glas ter se smejala.

II.

Majhna je bila in snha, kakor se
čutilo bolno dekletce; v resnici
je imela že dvajset let. Spala je v
kubinjii na dveh velikih zakljah, na-
suhjenih s enjami in pregrinjnih z
okavno rjubo. Na blazini je ležala
samo starejša sestra, ki je hodila ši-
rno in je prišla časih šele pozno v
večer. Odklonila je vrata tih in je
hodila po prostih, niti luči ni prižgala.
Mati je slišala v sobo in je prišla
in Tončka se je tresla, ko se je vzbur-
ila in je poslušala strašne besede in
korenjo.

Vsi drugi so spali v veliki sobi in
bili — polno ljudi; delavci, ki so

prihajali pozno in so smrdeli in so
kartali časih skoro do jutra; in mati,
ki je oshajala od doma že zjutraj ob
treh, ker je razmašala po mestu časo-
pise; in oče, ki je bil zmirem bolan
in je ležal in kašljal neprestano in
pjuval.

Umazano je bilo vse, grdo, zaduhlo,
Ali Tončka je vedela, da ni povsod
na svetu tako umazano, grdo in za-
duhlo. Komaj dvajset korakov od hi-
še stran je bil ves drugačen svet in
Tončka ga je poznala, ker je bila že
točkokrat naskrivoma pobegnila vanj
in ker ga je bila natanko po resnici
na novo ustvarila v svojih mislih,
tako da je živela v njem, če je bila
doma in je bilo vse na okoli samo
blato.

Samo, kadar je bilasama, je bilo
Tončki prijetno na svetu. Sedela je
v kuhinji na tleh, kolena čisto pri
obrazu in lica stisnjena v roke. Oči
so gledale bog ve kam.

Oče je v sobi kašljal in klical s
brupavim, grgrajočim glasom. Tončka
ni slišala ničesar. Očeta ni imela ra-
da. Postelja, ki je ležala na nji, je
smrdela in tudi iz ust mu je dihal
smrad. Ko je bil še zdrav — Tončka
se je spominjala od daleč tistih časov
— je prihajal pijan domov in je
pretepaj mater in njo. Tudi zdaj je
še časih zmerjal, potem pa se je obr-
nil v steno in težko sopeal. Mati ni
rešla ničesar, dokler je bil v sobi.
Ali potem je prišla v kuhinjo in je
hodila hitro od vrat do vrat, pesti na
čelu in solze so ji kapale na tla. Ton-
čka se je bala in se je skrila v kot.
Časih jo je obšlo z veliko močjo, da
bi vstala in bi šla k materi in bi se st-
snila k nji. In nekdo je vstala in se
je približala plašno, ali mati se je o-
zrla na njo s tako hladnim in stran-
nim pogledom, da je Tončka vsa vz-
trpetala. Kadar se je mati utrudila,
je sedla na zaboj, ki so bila drva v
njem in je poslala Tončko po žranja.
In potem je pila tudi Tončka. Žra-
njo jo je po grlu, ali pozneje ji je bilo
slahko in mehko, in ko se je mati od-
pravila, je sedla Tončka na tla in je
jokala, da se je stresalo vse drobno
telese.

Nikogar ni bilo, da bi se sklonil k
nji in da bi se ga ona ovila okoli
vrata.

III.

Nekoč, dolgo je že bilo od tega, je
prišla sestra pozno po noči domov;
v sobi je zakrčipala postelja, zasme-
lo je, duri so se polagoma odprle in
mati je prišla v kuhinjo v dolgi su-
kni, suhi in tenan obraz, prižgano už-
galce v roki; prišla je kakor strah,
in Tončka se je vzbudila.

Govorili ste obedve, šepetaje, blaso-
no, života sklonjena, stisnjene pesti.
Mati je vzbujala roko, sestra se je
umahnila in sveča na ognjišču je u-
zasnila. Sopi sta glasno, naporno in
na to je mati zastokala in omahnila
težko na zaboj.

"Prokleti otrok, proklete življe-
nje! Nikoli več me ne doste videti!
Stran pojdem, pa poginite!"

Tončka je slišala in skoro ni je ni
zbolelo. Samo nekaj novega je sto-
pilo pred njo, nekaj čisto neznanega
in čudnega. Prej se ji je zdelo, da je
vse to tako usojeno in da ne more
biti drugače. In zdaj je rekla mati,
da pojde stran. Kakor da bi reklo
ognjišče, da pojde stran. V tistem
trenotku je začutila Tončka, da bi se
lahko spremenilo — da bi lahko pri-
šla nekoč domov in da bi bilo vse
drugače. In iz tega komaj jasneža ču-
ta se je zasvetila hipoma velika in
svetla misel in Tončka ni zaspala vo-
no, ker se je tresla od vesleja
pričakovanja.

Zjutraj ni bilo doma nikogar; oče
je spal. Tončka se je opravila v ne-
deljsko obleko — tudi njena nedelj-
ska obleka je bila že stara in zakra-
pana — ogrnila je dolgo, težko ruto
in tako se je napotila od doma. Sla
je dol po neizmerno dolgi cesti, mi-
no gostilnic, kamor je hodila zvečer
prodajat rože in užigalce; in zmir-
rom bolj navzdol, v veselo mesto dol,
v neznan kraj. Že se je cesta širi-
la, že so bile hiše lepše in večje. Ali
to se ni bil tisti svet, ki je mislila
Tončka pobegniti vanj, ki ga je bila
ustvarila po resnici v svojem srnu in
o katerem je vedela natanko, da je
nekje in da čaka na njo. Komaj so
svetli žarki ujevogvi segali v to lepo
mesto.

Hodila je hitro; ali kmalu je bila
utrujena, dihala je težko, pred očmi
se ji je meglilo. Spomnila se je, da je
rekla mami nekoč; kolikor prej umrje,
toliko boljše za njo. In obšel jo je
strah, da bi umrla, predno bi se vse
spremenilo, predno bi pobegla za zmir-
rom. In namesto da bi hitela od stra-
ha po cesti navzdol, ji je leglo na
noge; in kakor da bi jo bil nekdo
prijel za rameni ter jo polagoma o-
krenil, je postala ter se vračala počasi
in trudna po cesti navzgor, še pred-
no je prišla do tiste meje, odkoder
se vidi v lepši svet. Cesta se je ozila,
tudi se je visel temni oblak, ki so se
izlivali vanj umazani studenci iz to-
varniških dimnikov.

Mati je bila doma, tudi ona ni mo-
gla stran. Tako je bilo vse zakleto

za večno. Sedla je v kot in je za-
jokala.

Prišlo je časih iz koprenja tiho
upanje in odpravila se je spet, ali ni-
koli ni prišla do tiste meje; zmirem
so se samo nalahko svetili žarki iz
onega sveta in dalje ni mogla. Za-
klete je bilo; njeno drohno, bolno te-
lo je bilo na vrvi, in kadar se je hote-
la odtrgati, jo je potegnilo siloma na-
zaj. Nazaj med tiste ljudi, kjer ni bi-
lo ne euega med njimi, da bi se sklo-
nil k nji in bi se nasmeubil in bi jo
pobožal.

IV.

Ali on se je sklonil k nji in se je
nasmeubil in jo je pobožal.

Tisto uro se je vse spremenilo;
njeno globoko, greško koprenje je
bilo zdaj samo še jasno, veselo pri-
čakovanje. Dotaknil se je z roko nje-
nega lica, kakor se je Kristus do-
taknil bolnika; z ljubeznijo jo je o-
zdravil.

Sla je drugi večer, toda ni ga bilo
v gostilnici; ne tretji večer, ne četrti
večer, in nikoli več ga ni bilo. Odpi-
rala je duri in je vedela, da sedi
tam, in ko se je ozrla, ga ni bilo. Ali
komaj majhna boleost je zatrepetala v
njemem srnu, tako trdno je bilo dolo-
čeno, da pride in da ji prinese lju-
bezni. Tista niza, ki je sedel za njo,
je bila kakor blagoslovljena. Tončka
je šla vselej mimo nje in se je do-
taknila z roko in toplo ji je bilo,
kakor da bi jo bil on sam pogledal v
oči.

Tisto uro, ko jo je bil pobožal, je
legnil ves strah, odzdrala se je vrv,
ki jo je potegnila nazaj, kadar je ho-
lela po dolgi cesti dol. Ko bi se napa-
tila zdaj, bi šla do konea. In legla je
in ni zaspala dolgo v noč od velike
radosti.

Kmalu je prišel čas, ko se je bilo
treba odpraviti na pot. Mati je prišla
na jutro domov in se je opotekala;
omahnula je na blazine v kuhinji in
je precej zaspala. Vzbudila se je o-
polno in nato je sedela na blazini,
glavo skrito v dlaneh. Zapodilo so jo
bili iz službe, zato ker je bila žranje.
Popoldne so prišli ljudje in so se pre-
pirali in so zarabili omaro in uro, ki
je visela na steni v sobi. Druga je
bilo in šli so. Ves dan je bil nemiren,
strašen — divji obrazi in kletve; oče
je kašljal v sobi in skoro bi bil padel
iz postelje, ko je hotel zamahniti s
pestjo po materi, ki je šla mimo. Ton-
čka je videla, da se vse pogreza in da
je čas.

Tisti dan ni nič zajutrekovala in
nič kosila; pozabili so na njo; če je
šel kdo mimo nje, jo je potisnil v
stran kakor kos pohištva — kakor
stol, ki je stal na poti.

Predno se je zvečer napotila, je po-
močila prst v žganjček ob durih in
se je prekrizala.
Zunaj je bilo mraz. Nebo je bilo ja-
sno, pokrito z zvezlami. Ljudje so
hiteli hitro mimo nje, zmizli, tesno
zaviti.

Tončki je bilo lahko, skoro ni čuti-
la poti pod nogami. Pred očmi se ji
je čudaj lesketalo, zibalo in zasme-
jala bi se na glas. Sla je v vse gostil-
nice, kakor zmirem, mimo vseh miz
in tudi mimo blagoslovljene mize. Na-
smehnila se je, šla je dvakrat mimo
nje in v drugič je celo za hip postala,
tako da se je dotaknila prta z živo-

tom in z obema rokama. In šinilo
je preko stene, zatrepetalo — videla
je njegov obraz, ki se ji je smehljaj,
in čutila je na licu njegovo toplo ro-
ko. Samo hip in zgnilo je in Tončki
je bilo gorško in slahko, ker je vedela,
da priše to noč in da jo poboža, ka-
kor jo je bil pobožal prvokrat.

Opravila je vso pot in potem se je
zavila tesneje v ruto in je šla dalje,
po široki cesti navzdol. Cesta je bila
skoro prazna, samo vozovi so hiteli
mimo. Iz velikih oknov kavarn in gos-
tilnic se je svetila bela luč.

Vse polno je bilo križpotov in ovink-
ov, ali Tončka ni premišljevala ni-
koli, kam da bi se obrnila. Tako je
bilo, kakor da bi stopal nekdo vstrje
nje in bi ji kazal pot. Nalahko jo je
prišel vselej za roko, tako da je Ton-
čka komaj čutila, ali udala se mu je
radovoljno in zaupala mu je. Po naj-
širjih cestah je vodila pot, na desno,
na levo; časih se ji je zdelo celo, da
se vrača — hiše so ji bile nekako
znane, doznane, toda precej se je zo-
pet vse spremenilo. Ni se bala, da bi
se izgubila; pot je bila prava, vodila
je naravnost tja, kjer jo je pričakoval-
on, ki prihaja k njemu iz strašnih
krajev, da jo potolaži in poboža po
licih, kakor jo je bil pobožal. Prihaja-
jala je k njemu, da bi ji dal v bo-
zagaje malo ljubezni, in on se bo u-
smilil in se bo nasmehljal; njegov
dobri obraz se bo nasmehljal.

In že je bila blizu.
Cesta je bila široka, samotna in hi-
poma so se nehale hiše na obeh stra-
neh. Tam, dvajset korakov od ceste,
je bilo nekaj visokega, črnega; majh-
ne lučice so trpetale od daleč. Ton-
čka je omahovala, opotekala se je in
čutilo jo je prijetno in je bilo. Obšlo jo
je v tistem trenotku, da je tam na
konce poti in da jo čaka tam on z
razposreštimi rokami.

Sla je navzgor in je padla na kol-
ena; da je ležala na kolenuh, se ji
je zdelo, da hodi še zmirem z lahki-
mi, veselimi koraki in da je jasna
svetloba že čisto blizu.

Čisto blizu je bila že jasna svetlo-
ba in Tončka je čutila na licih njen
topli dih. Mirno ji je bilo in slahko
in ni se začutila in tudi zatrepetala
ni, ko je prišel on, prav takšen, kakor
jo je bil prvokrat pobožal, in jo je
prijel za roko ter je šel z njo po ce-
sti navzgor. Cesta je bila svetla in
zelo široka, visoko zeleno dreveje
je stalo ob obeh straneh in tla so bila
posuta z rožami. Tončka je bila oble-
čena v belo krilo, prepasano z rdečim
trakom, in tudi v lasih je imela rdeč
trak, lepo prevezan. Stiskala se je k
njemu in on jo je božal po lasih in
licih.

Im. 21 JEWELLED
ZELEZNIŠKA URA
Remontur vjak in stroj, za
mške in ženske. 20 LET GOLD
FILLED risane dvojne pokrove
lepo urezane. Cene NATANCI
časovite. Je prijeten poseben za
ocene na ZELEMICAH, KER ONI
ZAHTEVAJO LE ZANESLJIVE URE.
JAMČENA JE ZA 20 LET.
Posebna ponudba: Mi pošljete to
na vsaki naslov C. O. D. \$5.75 in ekspresno
stroške z dovoljenjem, da se popolnoma preprečite.
Če ne bobete popolnoma zadovoljni kakor tu opi-
sano, ne plačate niti centa. Zapomnite se, da morate
plačati \$25.00 za skoro jednako uro pri kakem
brezovratnem trgovcu. Eno fino Z ZLATON PREV-
LEČENO VERIZICO IN PRIVESEK z vako uro.
EXCELSIOR WATCH CO., 1007 Atheneum Bldg.,
CHICAGO.

MLADI MOZJE
STARI MOZJE
MOZJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolehaljo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meči uživati sladkosti življenja. **Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico.** Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenjo krvi ali sifilisa, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, žolodce, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Ti možje, ki se že zadobila perfektno zdravje, telese moč in polno življenje potem te draževne knjižice. Zato znano-
sti je, in vsebuje stvari, katere bi moral znati vsak mož.
Ne trčite denarja za ubožna in maloverdna zdravila,
dokler ne čitate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zbe-
leli in kako zadobite popolno in trajno ozdravljeno. Zapomnite
si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo v
tudi postojino. Na vsakem odrezku ali kopiju zapišite raz-
ločeno svoje ime in naslov, odredite kupon in pošljite nam ga še
danes. Ostalo izvršimo mi.

50,000
KNJIŽIC
ZASTONJ MOŽEM

Odrezek za brezplačno knjižico.
Pošijite danes.
DR. JOS. LISTER & CO.
Aus. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.
GOSPODJE: — Zanimu me ponudba, s katero nudite Vašo knji-
žico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.
IME
NASLOV

Rojaki ne poslušajte!
Obrekovalcev in lažnjivcev iz katerih ne govori drugega nego črna zavist.

Frank Sakser Co.
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
(lastna hiša)
6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.
stoji danes tako trdno kakor še nikdar popreje. Kdor pošilja
denarje v staro domovino
lahko mirno spi in si je svest, da ti pridejo po posredovanju te tvrdke
v najkrajšem času domu.

Potniki, kateri kupijo
parobrodne listke
so pri tej tvrdki najbolje in najsolidneje postreženi.

To ve več tisoč rojakov!
Vsakdo kdor se je enkrat obrnil na to tvrdko se še vedno z zaupanjem na njo obrača.

\$5.00 WORTH OF USEFUL GIFTS FREE

Mi damo popolnoma zastonj — brez denarja in brez vsake cene — kot nagrado za prodajo samo
20 kovov izključno živu naključje vrste nametnih dragulj — ali celo vredno darilo.
Eso fino dvakrat z zlatom prevlečeno uro, kolajne jamčeno 20 let;
eso dvakrat valjano, svrzanje, starih sklopov verizico in jednak privesek.
Eso otroka nabrane in finega kalijevga jekla, izdelano kotler.
Eso iz čistega kavnika, sepremočijne, gold fill, najbolje vrste Fouss, pero.
Pošljite nam \$3.00 in mi bomo poslali 20 kovov dragulj, vsak kos od teh se lahko prodaj
od 50 centov do \$2.00, \$100 dobi vsak do, kateri nam dokaže, da se naše blago ne more zlahko
prodajati od 50 centov naprej. Pošljite \$2.00 takoj in \$2.00 na potem ko je blago že prebrano in mi
takoj pošljemo draževno in krasno darilo z uro vred kakor je zgoraj navedeno, ali pa priloži
20 centov in mi takoj odpeljemo dva krasna vzorca, da se vsak prepriča.
Če nam po pošljete \$12 za 4 skafije dragulj, damo eno skafijo zastonj; ako pa hočete vse drugulje in pre-
krasne darila, pošljete se ekspres C. O. D. \$5.99 in ekspresno stroške. Pošljite danes darila in priloži zaslu-
žiti te prekrasne darila.
WILTON JEWELRY COMPANY, Dept. 11, 30 LaSalle St., Chicago, Ill.

VSE BREZPLAČNO

RED STAR LINE.
Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.
Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov 7
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton	KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton	VADERLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvasnko
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna je
lesniška zveza

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrova. Trejni razred ostoji v
malih tabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov
Za nadaljše informacije, cene in vožne listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK	1500 1/2 Street, N. W. WASHINGTON, D. C.	308 Mc-Dermott Ave WINNIPEG, MAN.
84 State Street BOSTON, MASS.	219 St. Charles Street NEW ORLEANS, LA.	318 Canal Street SAN FRANCISCO, CAL.
707 2nd Ave. SEATTLE, WASH.	88-88 Dearborn Street CHICAGO, ILL.	121 St. Hel Street MONTEAPOLIS, MONT.
1316 Walnut Street PHILADELPHIA, PA.	500 King Street ST. LOUIS, MO.	111 St. James Street MONTREAL, QUE.

Avstro - Amerikanska črta
[preje bratje Cosulich]
Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".
Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.
Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dle:

TRSTA	33 00
LJUBLJANE	33 60
REKE	33 90
ZAGREBA	34 20
KARLOVCA	34 25

Vsi spodaj navedeni novi parobro-
di na dva vijaka imajo bres-
kijni brozjav:

ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON
ARGENTINA
OCEANIA

II. RAZRED do
TRSTA ali REKE 65 00 do 65 00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:
Predsednik: **FRAN MEDOŠ**, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: **IVAN GERM**, P. O. Box 87, Brađdoek, Pa.
Glavni tajnik: **JURIJ L. BROŽIČ**, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: **MAKS KERŽIŠNIK**, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: **IVAN GOVŽE**, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:
KLJUVIJ VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 20th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
WHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 118 - 7th St., Calumet, Michigan.
POBOTNI ODBOR:
IVAN KERŠIŠNIK, predsednik parotnega odbora, P. O. Box 128, Fardine, Pa.
IVAN MERRAN, drugi parotnik, Bx 96, Ely, Minn.
STEFAN FAVILJIC, tretji parotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: **Dr. MARTIN J. IVEC**, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.
Glasilo "Glas Naroda".

PRISTOPILO:
K društvu sv. Mihaela št. 82 v Rockland, Pa. dne 16. oktobra 1910. Jakob Kokolj rojen 1888, cert. št. 13686 in Mha Shetina, rojen 1891, cert. št. 13687, obo v I. razred; Martin Žerovšek, rojen 1881, cert. št. 13688 v I. razred. Društvo šteje 26 članov.
K društvu sv. Mihaela št. 88 v Roundup, Mont. dne 15. oktobra 1910. John E. Rom, rojen 1863, cert. št. 13689, v I. razred. Društvo šteje 32 članov.
K društvu sv. Eanarine št. 47 v Aspen, Colo. dne 20. oktobra 1910. Anton Mikar, rojen 1883, cert. št. 13690, v I. razred. Društvo šteje 89 članov.
K društvu sv. Janeza Krstnika št. 37 v Cleveland, Ohio, dne 18. oktobra 1910. Frank Brncej, rojen 1855, cert. št. 13691; Peter Cerar, rojen 1878, cert. št. 13692; Frank P. P. rojen 1887, cert. št. 13693, vsi v I. razred; Jos. Pajelj, rojen 1818, cert. št. 13694 v II. razred. Društvo šteje 183 članov.
K društvu sv. Janeza Krstnika št. 75 v Canonsburg, Pa. dne 16. oktobra 1910. Josef Ajdnik, rojen 1884, cert. št. 13695 in Nikolj Močilar, rojen 1877, cert. št. 13696, v II. razred; Frank Velkavrh, rojen 1879, cert. št. 13697, v I. razred. Društvo šteje 41 članov.
K društvu sv. Jožefa št. 85 v West Jordan, Utah, dne 18. oktobra 1910. Jozef Brodnik, rojen 1880, cert. št. 13698, v I. razred. Društvo šteje 29 članov.
K društvu sv. Alojzija št. 19 v Lorain, Ohio, dne 16. oktobra 1910. Jos. Urban, rojen 1886, cert. št. 13700 in Jos. Verant, rojen 1891, cert. št. 13701, obo v I. razred. Društvo šteje 89 članov.
K društvu sv. Petra in Pavla št. 66 v Joliet, Ill. dne 27. oktobra 1910. John Omaha, rojen 1871, cert. št. 13706, v I. razred. Društvo šteje 80 članov.
K društvu sv. Barbare št. 79 v Heilwood, Pa. dne 27. oktobra 1910. Frank Golob, rojen 1883, cert. št. 13707 in Frank Breznikar, rojen 1875, cert. št. 13708, obo v I. razred. Društvo šteje 29 članov.
K društvu sv. Stefana št. 26 v Pittsburg, Pa. dne 27. oktobra 1910. Josip Breznik, rojen 1885, cert. št. 13710 in Frank Jakob, rojen 1891, cert. št. 13709, obo v II. razred. Društvo šteje 60 članov.
K društvu sv. Alojzija št. 18 v Rock Springs, Wyo. dne 27. oktobra 1910. Jos. Božič, rojen 1889, cert. št. 13712 in Martin Brodina, rojen 1877, cert. št. 13713, obo v I. razred. Društvo šteje 217 članov.
K društvu sv. Jurija št. 49 v Kansas City, Kans. dne 27. oktobra 1910. Leo Cvitkovič, rojen 1888, cert. št. 13714 v I. razred in Milan Zagar, rojen 1881, cert. št. 13715 v II. razred. Društvo šteje 60 članov.

SUSPENDIRANI:
Od društva sv. Janeza Krstnika št. 37 v Cleveland, O. dne 18. oktobra 1910. Matija Gvane, cert. št. 3074; Ludvik Perhovec, cert. št. 6518; Leo Lukec, cert. št. 10257; Alois Zupanc, cert. št. 13304, I. razreda; Frank Krafcovec, cert. št. 13140, I. razreda. Društvo šteje 178 članov.
Od društva sv. Jožefa št. 86 v West Jordan, Utah, dne 18. oktobra 1910. John Steerle, cert. št. 11534; Jure Sevar, cert. št. 12122; Ivan Povič, cert. št. 11741, I. razreda. Društvo šteje 26 članov.
Od društva sv. Alojzija št. 13 v Beggaley, Pa. dne 15. oktobra 1910. Frank Jandačič, cert. št. 12774 in Matija Skindovič, cert. št. 13381, I. razreda. Društvo šteje 57 članov.
Od društva sv. Barbare št. 4 v Federal, Pa. dne 21. oktobra 1910. Jakob Sifer, cert. št. 5267, I. razreda. Društvo šteje 70 članov.
Od društva sv. Stefana št. 58 v Bear Creek, Mont. dne 18. oktobra 1910. Mihael Bogdlin, cert. št. 12473, I. razreda. Društvo šteje 42 članov.
Od društva sv. Sreca Jezusa št. 98 v Ahmeek, Mich. dne 25. septembra 1910. Jurij Stimec, cert. št. 12962 II. razred in Peter Šebalj, cert. št. 21950 ? ? razreda. Društvo šteje 29 članov.
Od društva sv. Petra in Pavla št. 15 v Pueblo, Colo. dne 13. oktobra 1910. Frank Jeman, cert. št. 13066 in Anton Merčelj, cert. št. 1229, I. razreda. Društvo šteje 117 članov.
Od društva sv. Jožefa št. 19 v Aldridge, Mont. dne 20. oktobra 1910. John Fink, cert. št. 3841 in Joe Pirtzmel, cert. št. 7867, I. razreda. Društvo šteje 65 članov.
Od društva sv. Jožefa št. 12 v Pittsburg, Pa. dne 16. oktobra 1910. John Gisič, cert. št. 6044, I. razreda. Društvo šteje 81 članov.
Od društva sv. Jožefa št. 67 v Yale, Kans. dne 20. oktobra 1910. Frank Gegrove, cert. št. 10752; Anton Perny, cert. št. 4850; Jožef Testin, cert. št. 9924; Anton Stajc, cert. št. 7349, I. razred. Društvo šteje 25 članov.
Od društva sv. Martina št. 44 v Ramberton, O. dne 15. oktobra 1910. Anton Lužar, cert. št. 5850, II. razreda. Društvo šteje 32 članov.
Od društva sv. Mihaela št. 92 v Rockdale, Pa. dne 16. oktobra 1910. Miha Štepar, cert. št. 12072, I. razred. Društvo šteje 25 članov.

ODSTOPILO:
Od društva sv. Jožefa št. 45 v Indianapolis, Ind. dne 23. oktobra 1910. Frank Gnodar, cert. št. 2776, II. razred. Društvo šteje 45 članov.

ZOPET SPREJETI:
K društvu sv. Mihaela št. 92 v Rockland, Pa. dne 16. oktobra 1910. Mike Jankovič, cert. št. 12396, I. razred. Društvo šteje 26 članov.
K društvu sv. Janeza Krstnika št. 37 v Cleveland, O. dne 18. oktobra 1910. Frank Mihelič, cert. št. 4701; Martin Brenovič, cert. št. 5432; Frank Arko, cert. št. 6850; Anton Kolpac, cert. št. 13000, I. razred; Ivan Leben, cert. št. 2274, II. razred. Društvo šteje 183 članov.
K društvu sv. Jožefa št. 86 v West Jordan, Utah, dne 18. oktobra 1910. St. Matkovič, cert. št. 11822 ? ? razred. Društvo šteje 27 članov.
K društvu sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Pa. dne 26. oktobra 1910. Math. Gachnik, cert. št. 1112, I. razred. Društvo šteje 106 članov.

K društvu Marije Pomagaj št. 6 v Lorain, O. dne 19. oktobra 1910. Franc Stritar, cert. št. 3363, I. razred. Društvo šteje 43 članov.
K društvu sv. Jožefa št. 12 v Pittsburg, Pa. dne 16. oktobra 1910. Alojz Derač, cert. št. 10621, I. razred. Društvo šteje 82 članov.
K društvu sv. Jožefa št. 67 v Yale, Kans. dne 20. oktobra 1910. Anton Černič, cert. št. 5774; Miha Kreing, cert. št. 7636, I. razred. Društvo šteje 22 članov.
K društvu sv. Jurija št. 22 v So. Chicago, Ill. dne 22. oktobra 1910. Frank Kovačič, cert. št. 7146, I. razred. Društvo šteje 118 članov.

ČRTANI:
Iz društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 v Cleveland, O. dne 18. oktobra 1910. Ivan Jerina, cert. št. 6169, I. razred. Društvo šteje 182 članov.
Iz društva sv. Jermeja št. 81 v Aurora, Ill. dne 16. oktobra 1910. Alois Jakič, cert. št. ? ? ? razred. Društvo šteje 32 članov.
Iz društva sv. Florjane št. 64 v So. Range, Mich. dne 24. oktobra 1910. Rok Tomac, cert. št. 923 I. razred; Peter Stefančič, cert. št. 10627, II. razred. Društvo šteje 43 članov.
Iz društva sv. Jožefa št. 45 v Indianapolis, Ind. dne 23. oktobra 1910. Alojz Rodman, cert. št. 2513, II. razred. Društvo šteje 84 članov.
Iz društva sv. Sreca Jezusa, št. 98 v Ahmeek, Mich. dne 25. septembra 1910. Ant. Gregorič, cert. št. 12942, I. razred. Društvo šteje 30 članov.

PRESTOPILI:
Brat Frank Anžlovar, rojen 1888, cert. št. 3922, I. razred, član društva sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Pa. je prestopil dne 23. oktobra 1910. k društvu sv. Barbare št. 79 v Heilwood, Pa. Prvo društvo šteje 105, drugo 31 članov.
Brat John Louche, rojen 1871, cert. št. 4707, I. razred, član društva sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Pa. je prestopil dne 19. oktobra 1910 k društvu sv. Barbare št. 79 v Heilwood, Pa. Prvo društvo šteje 105, drugo 30 članov.

UMRLI:
Brat Andrew Casman, rojen 1876, cert. št. 1997, član društva sv. Alojzija št. 31 v Brađdoek, Pa. umrl je dne 18. oktobra 1910. Zavarovan je bil za \$1.000.— Društvo šteje 194 članov.
Brat Jos. Omeje, rojen 1864, cert. št. 5429, član društva sv. Jožefa št. 29 v Imperial, Pa. je umrl dne 25. septembra 1910. Zavarovan je bil za \$500.— Društvo šteje 58 članov.

PREMEMBA RAZREDA:
Brat Andrej Čmalk, rojen 1887, cert. št. 5976, član društva sv. Barbare št. 33 v Trestle, Pa. je premenil svoj razred iz II. i I. dne 16. oktobra 1910. Društvo šteje 136 članov.
GEORGE L. BROZICH, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Ogenj v bohinskih grahčini. Iz Bohinjske Bistrice, dne 17. okt., poročajo: Danes ob 5. uri zjutraj je označil plat zvona, da gori v gradu (grahčini). Takoj so bili na mestu gasilci ter zadušili pretečo nevarnost. Ogenj je nastal po neprevidnosti, ozroma nepazljivosti. V gradu namreč predelavajo stanovanja in uradne prostore za oskrbnostvske verske zaklade, koje se ima preseliti še tekoče leto na Bistrice. Delavci so v onih sobah in prostorih, koje so prezidali, da bi se hitreje sušilo, našli oglje na kamnih ali ploščatih. Seveda bi morali tudi čuvati, da bi iz oglja, koje tli, se ne zanetila kaka iskrica v lesovje. Žal, tega baje niso storili in tako je nastala preteča nevarnost, da grad zopet zgori. Gasilci so pogasili goreče tramovje in tako ogenj zadušili. Bila pa je nevarnost, ker so iskre že letele skozi odprta okna in se je gost dim valil iz poslopja.

Družbi tatov in sleparjev so na sledu, kakor poročajo iz Trsta. Na čelu te strokovnjaške družbe sta brata Zernkovič-Novak, ki sta že aretirana. Neki Robert Visal je na Reki in ga išče tamošnja policija. Član te družbe, Josip Kovač, je bil aretiran v Ljubljani. V Trstu so aretirali tudi nekega sondeleženca Dragotina Želazna in Novakovo ljubinko Anjo Baniusky.

Pes in mačka. Mirno je čepela ob Ljubljani mačka, pričakujoča menda kakega plena. Nakrat se pojavi za njo njen smrtni sovražnik, velik pes. Mačka jo v smrtnem strahu ubere proti bližnjemu drevesu, toda pes je delal večje skoke, tako da je mačka skoro že čutila njegovo gorko sapo iz gobca. Videč, da ne pride do drevesa, se mačka v skrajni sili vrže v Ljubljano. Toda tudi pes se ni bal vode. Takoj ji je bil za petami in njegovi zobje so se skoraj že dotikali njene kože. V tem nevarnem trenutku pride mački v glavo rešilna misel. Obrne se, požene se in že je sedela psu na vratu. Zdaj je bil pa položaj čisto drugačen. Mačka je začela s svojimi ostrimi kremplji obdelovati psa po vratu. Revez je tulil in se otresal, toda mačke ni mogel spraviti z vrata. Ubral jo je tuleč proti suhi zemlji ki je bila zdaj edina njegova rešitev. Še predno je pa dosegel trdna tla, mu je dala mačka še par gorkih okrog nosa, pogrnala se z njegove glave in v par trenutkih je bila na bližnjem prostanju. Pes pa je tuleč na vse pretege sramotno tekkel proti svojemu domu.

ŠTAJERSKE NOVICE.
Na eno oko oslepel. Iz Celja poročajo: 10. okt. je dobil mesar Janez Grenka v celjski okolici v zabojuh ugašeno apno. Pri razkladanju so bili delavci precej nerodni. Hlapec Jerneju Čerjakju je iz nekega zaboja apno brizgnilo v obraz ter ga precej poškodovalo. Po nesreči mu je apno prišlo tudi v oči. Čerjak mu je najbrže na levo oko oslepel. Namesto da bi šel takoj k zdravniku, je ostal do-

set in Katarina Krušič na 14 dni strogega zopora.
Sirov hlapec. Dne 12. pr. m. je peljal hlapec Anton Kacun iz Žaleca na Vransko voz piva. Pred neko gostilno je Kacun ustavil, da se nekoliko okrepča. Med tem je zlezal na voz Martin Liechtenegger, ki je bil precej pijan. Zdal se konji potegnili in začeli iti naprej. Takoj je pritekel Kacun, ustavil konje ter z bičem začel udrihati po Liechteneggerju, da je bil po obrazu takoj ves krjav. Nato je sopil Kacun na voz ter je vrgel Liechteneggerja z vso močjo na tla, kjer je brez zavesti obležal. Kacun je bil te dni obsojen na šest mesecev ječe.

PRIMORSKE NOVICE.
Poskušaj samomor oficija. Z Dunaja poročajo: Nadporočnik 97. pešpolka, nastanjenega v Trstu, Jožef Hrihar, ki se mudi zdaj na Dunaju, se je hotel včeraj zastrupiti. Našli so ga v njegovem stanovanju v rossauerški vojašnici nezavestnega. Izpil je večje množino veronola. Vzrok poskušene samomora ni znan. Prenešli so ga v oficirski paviljon garnizijske bolnice.
Duhovnika Engenburgovca so aretirali v Trstu. Vpisal se je kot Slavko Ester iz Črnega Grada. Zvabil je nekega vojaka v svojo sobo in mu stavil nemoralne ponudbe. Ta pa se mu ni hotel udati. Neki Dalmatince, ki je stanoval v sosedni sobi, je čul ves razgovor in naznanil zadevo policiji. O ti duhovniška morala!
Morilec, neodgovoren za svoj čin! Kakor smo tudi mi svoj čas poročali, so našli 13. marca t. l. poleg tržaške mestne klavnice pri Sv. Sabi 20-letnega mladeniča Friderika Abrama iz Trsta umorjenega. Policija je takoj izsledila morileca, nekega Martina Braico, 29 let sarea, ki je bil prijatelj Abramov in je naposled grozil čim ga dali v norišnico, spuste ga na svobodo, da bode lahko dalje moril in oskrnjal!

Tihotapstvo v velikem obsegu so zasačili v Červinjanu. Kompromitiranih je mnogo uglednih oseb v Červinjanu ter več velikih trdk z jestvinami v Gorici.

Zmagala.
Mi smo zmagali. Vlada Zjedinjenih držav potrdila je natanko pr gledani način naše izdelkov in dovolila prodajati iste brez vladnega dovoljenja. To so pronajdeni kakor zdravilo priznane vrednosti. Ta zmaga napravi zopet

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino
prvim od te vrste priprav. Ni se štedilo stroškov niti časa, da je to nadkrililo druge in napravilo popolnoma čisto in vspešno družinsko pomoč. Vsaki boleznij v kateri opazite kak nered v želodcu ali izgubo moči in energije, to zdravilo najsjurnejše pomaga. To je leka največje vrednosti za

izgubo teka, slabost, nervoznost, izgubo energije, izgubo moči, slabo kri, zaprtijo, izgubo v teži

in vse druge bolezni želodca in droba. Sestavljena je le iz rastlin in rdečega vina, zdravstveno prirejena tako da donese gotov uspeh. Bleda in bolesterne ženske zadobe veliko pomoč, če vživaje ti fina in ukusni izdelek, v katerem ni niti pičice kake škodljive tvarine. Vsaka doza deluje jako dobro na človeško telo. Vzemite vsakokrat po eno dozo, kadar se počutite nerazpoloženi in takoj bodele čutili pomoč. Spomijajte se, da Trinerjevo zdravilno grenko vino je jedino grenko vino, katero je priznano kot zdravilo. Vurajte se brezvrečnih ponaredb. V lekarnah.

JOS. TRINER
1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Trinerjevo Angelica grenka tonika je najboljša želečna grenčica na svetu.

HRVATSKE NOVICE.
Regulacija Save od Zagreba do Žitnjaka je tako napredovala, da je vsaka nevarnost povodnji za Zagreb odstranjena. Dela pa bodo trajala še 15-18 let in zahtevala še mnogo milijonov gromotnih žrtev.
Andrija Fijan odlikovan. Umirovljeni množoletni in velezaslužni upravitelj zagrebskega gledališča je dobil od cesarja veliki križ Fran Josipovega reda.
Mestni blagajnik pobegnil. Mitroviški občinski blagajnik Svetislav Marjanović je pobegnil. Pri skontraciji blagajne so zapazili nedostatek 2400 K.
16. zborni poveljstvo v Dubrovniku se nikakor ne preseli v Mostar, kakor poročajo časniki, in tudi poveljnik podmaršal Karlo Fanta ostane na svojem mestu. Tako se poroča z merodajnega mesta v Dubrovniku.
Moč velikega kapitala.
Palo Alto, Cal., 4. nov. Profesor Jordan s California vseučilišča je v svojem predavanju izjavil, da so visoke cene za živila posledica rusko-japonske vojne. Čeli svet mora pripjevati k stroškom vojne. Kapitalisti gospodujejo nad vsemi vladami. Vojna vzame narodom življenje in kri, oslabi moč plemena in spravi narode v odvisnost od nevidne moči denarja.

Velika zloga vina in žganja.
Marija Grill
Prodaja beč. v. po 70c. galon
Črno vino po 50c. " "
Drobnik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča
MARIJA GRILL.
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSČINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste, Cene nizke.
F. KERŽE CO.
2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Slovenci in Hrvati!
Naranzjam, da sem edini rojak v tem mestu, kateri imam SLOVENSKE PEČATE in VSE POTREBSČINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE. Svojuj gostom, sem ob vsakej priliki na razpolago. Svoji k svojim
Da illo Radot vich, Berlin Bar
Teleph one 2336. Salt Lake City, Utah.

ZMAGA.
Mi smo zmagali. Vlada Zjedinjenih držav potrdila je natanko pr gledani način naše izdelkov in dovolila prodajati iste brez vladnega dovoljenja. To so pronajdeni kakor zdravilo priznane vrednosti. Ta zmaga napravi zopet

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino

prvim od te vrste priprav. Ni se štedilo stroškov niti časa, da je to nadkrililo druge in napravilo popolnoma čisto in vspešno družinsko pomoč. Vsaki boleznij v kateri opazite kak nered v želodcu ali izgubo moči in energije, to zdravilo najsjurnejše pomaga. To je leka največje vrednosti za

SLOVAN DELAVSKA **PODPORNA ZVEZA**
 Vstanovljena dne 16. avgusta 1906.
 Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
 s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
 Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
 Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
 Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:
 JACOB KOČJAN, preds. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
 FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
 ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:
 ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
 MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Colo.
 IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
 S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so ljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersibodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjklivosti, naj se to nepudobna naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

GOSPOD MIRODOLSKI.
 Spisal Josip Stritar.

(Dalje.)

Ljubezniva gospodinja je bila gosa Jarinova. Umela je tisto redko umetnost, ki je tako potrebna vsakemu, kdor vabi goste in hoče, da se do- bro imajo v njegovi hiši. Zнала se je v vsakim gostom vesti tako, da se je čutil takoj domačica v njeni družbi. Umela je ne samo govoriti tako, da jo je vsak z veseljem poslušal, umela je tudi, kar je težavneje, uzbujati in naravnost tako razgovore, da je bilo vsakemu mogoče tudi samemu vmes govoriti.

Jazina je bila napravljena na vrtni. Nekoliko pod gradom je bil prijeten prostor, z belim peskom posut, z visokim drevjem in gostim grmovjem okoli, samo proti večerni strani prost, tako da se je lepo videlo po vsej dolini. Vse je bilo že pripravljeno: miza z belim, tankim prtom pogrnjena, in na nji se je lesketala draga posoda. Ali družbe še ni bilo; zastoj je ozirala zala hišina na vse strani, ali se ne pride gospoda? Kriv tega odlašanja je bil Radovan. Bil je

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

RESNICA JE TO, KAR DOKAŽE IN PRIPOROČA!!

Samohvala naj nas ne oglasuje, ker priznanja mnogobrojnih uspehov, zahvalnih in priporočilnih pism naših rojakov vam jasno kaže pot po kateri imate iti in kam se v bolezni obrniti, kjer vam bole postena, gotova in hitra pomoč dana.

Berite nekoliko vstic, javnega priznanja in priporočila.

Dragi mi zdravnik! Naznanjam vam z največjim veseljem, da sem po Vaših zdravljenih popolnoma ozdravil. Radi tega se vam srčno zahvaljujem za tako hitro pomoč. V slučaju da me še kdaj kaka bolezen obišče, se bom zopet z zaupanjem na vas obrnil, ker sem prepričan, da vi za bolnike najbolj skrbite in se potrudite vsakega hitro ozdraviti. Vsi od tega vas vsem rojakom najtopleje priporočam. Sprejmite moj hvaležni pozdrav.

ANTON FINK, Box 195, St. Marys, Pa.

Takih zahvalnih in priporočilnih pism določeno zdravnik The Collins N. Y. Medical Institute na stotine vsaki dan. In zakaj? Ker slavni in svetovni zdravnik The Collins N. Y. Medical Institute ne uporabljajo samo najvišjo znanost in skušnje ampak delujejo z dobrim ercem in sočutjem, ter stori svoje najboljše, da vsakemu bolniku v najkrajšem času in najmanjšimi stroški do ljubelega zdravja pripomorejo. Zato jih združeni učenjaki imenujejo najslavnije in najboljše na svetu. Ker so na pravej podlagi in polju čudodelnega zdravljenja. Tu se ne uči nad mnogobrojnimi bolniki, ampak takoj z gotovostjo in sigurnostjo zdravi. Tudi istim bolnikom, kateri so poskusili že mnogo drugih neveljnih in neiskusnih zdravnikov, kateri so njih stanje namesto zboljšali še bolj poslabšali ter na vse zdanje nad njimi obupali naši zdravniki hitro, gotovo in v kratkem pomagajo. Nekaj dobrega znati je znanje. Izvežbani zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute spoznajo vsako bolezen dobro, to natančno preiščejo ter takoj pravilno, z najboljšimi zdravili zdravijo, tako da vsakemu pomagajo, kdor jim zaupa ter vedno svoj cilj dosežejo. Vsi od tega se ne ozirajo na prazne in vabljive objave raznovrstnih zdravnikov, kateri se štejejo med iskušene, a se hočejo še le nad vami učiti in praktikirati, od katerih še niste nikdar nič slišali in katerih znanost je jako kratka. Od takih zdravnikov ne morete pričakovati nič dobrega ter se pazite predno se na take zanjke nujate.

Ako trpite na starj ali novj, bolezni, kiročni, možke ali ženske, naravni ali tajni, slabi krvi, nepravilnej prebavi, želodnej bolezni, glavobolu, prehlajenju, hripavosti, reumatizmu, nadulji ali jetiki. Ali boleznj pljuč, jeter, srca, glavi, nosu, vratu, prsi, trebuhu, križeh, hrbtu, ledicah, mehuru, napihnjenosti trebuha, ušesih obeh, v ustih, belem toku, nerednem čiščenju, notranji ali zunanji kožni bolezni i. t. d. vprašajte za svet zdravnik od The Collins N. Y. Medical Institute kateri vam bodo drage volje in bresplačno najboljše svetovali.

Ako stanujete v bližini pridite osebno, ako ste oddaljeni, opišite bolezen prav natanko ter naslovite pisma na vrhovnega ravnatelja, Dr. E. E. Hyndman M. D. of

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34th Street - New York, N. Y.

Uradne ure za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan, vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure zvečer.

ČLOVEK, NJEGOVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE.

Je bila pripoznana od vseh ostalih zdravnikov kod najboljše in najrazširneje do sedaj izdanih in spisanih zdravniških knjig. Razložil vam kako si zdravje ohraniti in kako se v slučaju bolezni ozdraviti.

Vsaki Slovenec naj bi imel jedno tako knjigo v svoji hiši katero dabi povsem zastoj. Pošlje se samo 10 centov v znakah za poštnino in knjigo dobi bresplačno.

cer pameten mož, a imel je tudi svoje človeške napake. Ni se sicer ponašal s svojo učenostjo, v družbi ni razkladal svojih modrosti; z gospami ni govoril o Pelagijih, Etruskih, Obrih in Bizjakih; ni jim bistroumno razkladal, kaj so bili foretes in sanati, in kar je druge take in enake učene navlake. Te slabosti, ki ni tako ne- navadna pri učenjakih, ni imel Radovan; a ponašal se je rad s svojim ribištvom. Imel se je za strastnega ribolovca. Rad je govoril v družbi o tej spretnosti svoji, katera se mu je zdela, kakor je bilo videti, silno imenitna. Ni se hvalil s svojo srečo pri ženskih, kakor se tako radi hvalijo ljubeznivi mladeniči, ki nabirajo in nabirajo nesrečna ženska srca, kakor pastirji prve radeče jagode na obeljno brezovo šibico spomladani.

Ali pri ribah je imel res posebno srečo, ako se mu je smelo vse verjeti, kar je pravil. Radi bi, da bi naši bra- čni čislali in spoštovali našega mlade-

ga prijatelja; prav neprijetno nam je, da jim morebiti zbudimo kak dvom o njegovi resničnosti; a naša nam je prva. Zato jim ne smemo prikrivati njegovih napak, naj si bodo majhne ali velike. Po njegovih besedah je bila ribolovska sreča njegova res ne- zavadna. Ni bilo tako plitvega, kalnega potoka; ni bilo skoraj luže, da bi ne bil on vjel ribe v nji s svojim trumom. In kake ribe! Pedei, komoleca dolge, nič ga ni motilo, če so se mu porvevali neverni poslušalci, da bi mu ne bilo treba stezati roke; prst bi bil dovolj, kakale ali pa celo mezinice! — In same postrvi! Če tudi so se mu posmehovali, da ima beljuge za po- strvi.

Pod grajskim gričem je tekel bister potok, ne širok ne globok; vendar je bilo mogoče, da je kje kaka postrv v njem. Radovan se je bil zavezal, da hoče naloviti toliko rib, da se jih nati vsa družba; in gosa Jarinova je bila objubila, da jih sama napravi, tako dobro, kakor bodo vredne. Napetijo se torej vsi k potoku; Radovan lovit, gosa, Mirodolski, Zora in Breda pa gledat. Trnek je imel ribič vedno pri sebi, drugo orodje se je la- liko dobilo. Gledat, pravimo, so šli drug; ne samo gledat; ženskam od- kaže Radovan svoje delo, da naj mu love za vado kobilice po polju; sam gospod Mirodolski je smel sedeti nad potokom ter gledati, križem roke dr- žeč, ali kakor mu drago. Mnogo posla so imele uboge ženske; ribič je potreboval danes strašno vade! Zamolčati ne smemo, da je bila gosa manj spretna in ročna pri lovu; smelo bi se morebiti celo reči, da je bila malo ne- rodna, ako bi ne bila nespodobna ta beseda pri taki gospe. Menda so se ji s konec nekoliko studile lahkonega skakalke, ki imajo grdo navado, da vjete rade z rujavim sokom onesnaži- jo roko. Mogoče tudi, da mestna gos- pa s konec še prav ni poznala kobilice. Tako sedimo po tem, ker je večkrat, ko je kaj vjela, nesla Breda pokazat, in vselej se je čul glasen smeh. S časom je šlo boljše, človek se vsega privadi, samo volje je treba in trnava. In trudila se je pridno ponosna grajska gosa. Kolikokrat je skočila za- stonj, zastonj urno pograbila v travo z roko! Pridno so bile vse tri lovke, a najročnejša je bila Breda, ni si mogel kaj ribi, da bi je ne pohvalil; m dobiti od nje pohvale, to ni bilo lahko, za to je pa bila tolikanj več vredna.

Pridno so mu znašale kobilice: gosa po eno, Zora in Breda po več; vendar vedno še premalo! Mnogo jim jih je ušlo pri izročevanju in prejemanju, zlasti gospe; a nikoli ni hotela biti ona kriva; dolžila je njega, on pa njo; tako da je bil veden prepir, kar je močno razveseljevalo gospoda Mirodolskega, ki se je lahko smijal brez opravka sedeč na poroknu. Vendar ne čisto brez opravka; štel je, kolikokrat se je katera pripognila, da bi vedel, koliko je vjetih kobilic, a šte- vilo pripozibov se ni hotelo nikoli prav vjemati s številom vjetnikov, česar ni nikakor prikrival pridnim lovkam, kakor bi se bilo spodoblo; tudi hudoben je znal biti časi gospod Mirodolski.

"Gospa, vi štiriindvajsetkrat — živali šeststero; Zora, ti petindvajsetkrat — živali šestnajstero; Breda sedemindvajsetkrat — živali petindvajsetero. Kobilica za kobilico, hop, hop, hop! to je veselje!"

Tako jih je dražil dobrodušni gos- pod.

Ali gosa tudi ni mirovala:

"Šest in šestnajst je dvaindvajset; dvaindvajset in petindvajset — ko-

liko je to? Sedemindvajset, če sem prav štela? Kaj pravite, gospod ri- bič?"

"Ja tiste, ki so vam ušle?"

"Meni?"

"Vam in onima dvema?"

"Torej, kar jih je pobegnilo Zori, Bredi in meni in — vam, gospod Ra- dovan; recimo sedmero; več jih ni. Torej štirideset kobilic natakemih. Na vsako se vjame ena riba, kaj ne, gospod ribič? ali tudi dve, če ima žo- vega srečo; ne, gospod Radovan! Kaj pravite? Jaz ne umejem vašega roko- delstva!"

"Petnajst, če ima človek srečo; a kako bi, ker ni miru?"

"Recimo torej: na vsako eno. To- rej štirideset jih že imamo, dovolj jih bo; poglejmo!"

In gosa gre ter se pripogne nad posodo poleg Radovana.

"Kako je to? gospod Radovan? Kam pa devate, kar vjamate? Tu vi- dim samo — ena, dve, tri! Samo troje jih gomazi po vodi; in kratke so in drobne kakor pijavke! Ali so to po- strvi? Jaz jih ne poznam, samo učila sem se nekaj, če se ne motim, da imajo postrvi radeče pike ob straneh; ta ni videti nič pik, poglejte, gospod Radovan!"

"Postrvi ali ne postrvi; dobre ri- bice so, gosa; samo treba, da jih člo- vek pripraviti zna!"

"Takah res nisem še pripravljala; to so ribice za igračo v steklen po- sodi na oknu, ne za kuhinjo, gospod Radovan!"

"Drobne ribe, drobne ribe!"

"Torej tri vsega skupaj, pa se te ne postrvi! Kako je vendar to, gos- pod Radovan? Kaj niste rekli, da postrvi žive v bistrjih potokih; potok je vendar dovolj bister. Sivanka bi se mu videla na dnu, in vi ste tako sloveč ribič, kakor smo že tolikokrat slišali; menim, ako kje kaka postrvi- čka v tem potoku od izvira do iztoka, čudno bi bilo, da bi se ne obrnila pro- ti vam takoj, ko začuti, da prežite tu s svojo dolgo palico, že iz samega usmiljenja!"

"Da bi bil le sam; ali ženske niso za drugo na sveta, kakor da motijo in dražijo človeka!"

"Čujete-li, gospodična Zora! kako govori vaš ljubeznivi ženin? Kaj bo še pozneje? Jaz bi se premislila, ako bi bila na vašem mestu; še je čas! Pomnili bodete še kdaj, da sem vas svarila, ali tedaj bo prepozno!"

"Nič se ne bojte, gosa! Ni tako hudoben, ne, kakor se dela; nič ne de, če kdaj malo zagrm nad-me, kadar hom zaslužila."

"Zaslužili boste kdaj?"

"Bog ve!"

"Glejte! ravno zdaj bi bila ena prišla, ko bi bilo le malo bolj mirno: saj ni čuti grmečega Boga!"

"Za zdaj bodi dovolj, gospod Ra- dovan! Vi ste storili svojo dolžnost: kaj se more, če nočejo ribe? Čujte, šest bibe ura; vsemimo, kar imamo, za vas bo dovolj, gospod Radovan; mi pa si homo morali danes s čim dru- gim pomagati. Pojdimo, gospoda!"

Tako so se šalili; tako so ribe in kobilice lovili. Gosa Jarinova je bila danes dobre volje, da je ni še nikoli nihče videl tako. A Radovan je imel danes nesrečen dan. Kdo ni že sam izkusil, da ravno takrat, kadar bi se rad izkazal pred svetom, zlasti žen- skim, ravno takrat mu gre vse čim robe! Nesrečni ribič se je izgovarjal na vse strani; zdaj mu je bil trnek prevelik, zdaj premajhen; tudi kobilice mu niso bile nikoli prav, zdaj predrobne, zdaj predebele. Najbolj pa je dolžil žensko radovednost. In to dolženje bilo morebiti še najbolj pra-

KOLENDAR ZA LETO 1911

že marljivo tiskamo ter bode vsebina zopet raznovrtna in obsejna; tudi več slik bo v njem, Upamo, da bode do koncem novembra dotiskan na kar ga bomo predem pričeli razpošiljati. Cena mu bode tudi letos 30 centov s pošto vred.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iz- najti pravo Alpen tiskarno in Pomado proti izpadanju in zrasni las, kakoršne še dosedaj na svetu ni bilo, od katere možkim in ženskim vrosti in dolgi lasje vsakdanje popolnoma odstranijo. To je to, resnica jamčim z \$300. Pišite po cenik katrega pošljem zastoj.

JAKOB VAHČIC, CLEVELAND O.
 P. O. Box 69

NAZNANILO.

Rojakom Slovenecem in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika g.

JOSIP SCHARABON-a,
 415 W. Michigan St., Duluth, Minn.,
 kateri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najboljše postrežen.

Pošilja denar v staro domovino najceneje in najhitreje po našem po- sredovanju. Zastopa nas v vseh po- slih. Toraj pazite, da se ne vsedete na lim laskavim besedam ničvedne- žev, katerih v Duluthu ne manjka.

Spoštovanjem
 Frank Sakser Co.

Severova Zdravila izčelujejo Izučeni lekarniki v našem modernem laboratoriju.

KAŠELJ IN PREHLAD

lahko preženete; ozdraviti se da in to hitro. Mnogi pri- pravki so sedaj v rabi, ampak

Severov Balzam za Pljuca

Tableti zoper prehlad in hripo vas ozdravi stalno. Tableti zrahljajo prehlad in ščitijo pred njegovimi resnimi posledicami, dočim Balzam teši razdražbo, raztvorja in odstranjuje sluz, osvobaja dihanje in preganja kašelj.

Dvoji velikosti 25c. in 50c.

Severova Zdravila prodajajo in priporočajo lekarniki. Kedar kupujete zdravila poudarite izrecno, da hočete "Severovih". Odklanjajte nadomestke.

Severovo OLJE SV. GOTHARDA **Severov ŽIVLJENSKI BALZAM**

Izvrstno mazilo za olajanje bolečine, utešenje vnetja in zmanjšanje otekline. Ker teši in zdravi, zato podeljuje hitro olajšbo in zagotavlja popolno zaščito proti otrplosti in mišičnemu obolenju.

POKUSI VELJA! **UŽIVAJ GA!**

Cena 50c. **Cena 75c.**

Pismen svet zastoj vsakomur.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.
 (Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljare.

Ekspresni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vjaka "LA SAVOIE" na dva vjaka "LA LORRAINE" na dva vjaka "LA TOURAINE" na dva vjaka

Poštni parniki so:

"LA BRETAGNE" "LA GASCOGNE" "CHICAGO" na dva vjaka

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča šte. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA SAVOIE" 10. nov. 1910. "LA BRETAGNE" 1. decembra.
 "LA LORRAINE" 17. nov. 1910. "LA SAVOIE" 8. dec. 1910.
 "LA TOURAINE" 24. nov. 1910. "LA LORRAINE" 15. dec. 1910.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

Parnik "Floride" odpluje dne 12. novembra ob 3. uri popoldne.
 Parnik "La Gascogne" odpluje dne 12. novembra ob 3. uri popoldne.
 Parnik "CAROLINE" odpluje dne 26. novembra ob 3. uri popoldne.
 Parnik "CHICAGO" odpluje dne 26. novembra ob 3. uri popoldne.

Parniki z zvezde zaznamovani izhajajo po dva vjaka.